

Pla director de Drets Civils i Ciutadania

2011-2015

SABADELL
CIUTAT DE
VALORS

El Pla Director de Drets Civils i Ciutadania ha estat liderat per la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania. Consensuat en el marc de la Comissió Informativa Especial de Drets Civils i Ciutadania, presidida pel Sr. Quim Carné i Jordana.

Edició: Ajuntament de Sabadell
Drets Civils i Ciutadania
C. de Sant Pau, 34. 08201, Sabadell
Tel: 93 745 19 57/93 745 19 53
www.sabadell.cat/jove
www.sabadell.cat/dona
www.sabadell.cat/novaciutadania

Índex

CAPÍTOL 0

6

- 0.0. IDEARI
- 0.1. LA NOVA REGIDORIA DE DRETS CIVILS I CIUTADANIA
- 0.2. EPÍLEG
- 0.3. CONTEXT HISTÒRIC: LA FORJA D'UNA CIUTAT
- 0.4. CONTEXT SOCIAL: DIBUIXANT LA CIUTAT FUTURA
- 0.5. FINALITAT DE LA REGIDORIA DE DRETS CIVILS I CIUTADANIA
- 0.6. OBJECTIUS GENERALS 2011-2015

CAPÍTOL 1

19

Objectiu 1. Garantir un observatori actiu i complet dels indicadors que ens mostren l'evolució de l'estat dels drets civils i de la ciutadania a Sabadell i aprofundir, si s'escau, en l'anàlisi de diversos temes específics que siguin interessants per planificar futures línies d'actuació.

CAPÍTOL 2

23

Objectiu 2. Promoure transversalment que les polítiques públiques municipals desenvolupin, dins dels seus àmbits d'actuació, polítiques proactives a favor dels drets civils i de la incorporació de tota la ciutadania, sigui quina sigui la seva singularitat, amb igualtat d'oportunitats a tots els serveis municipals, contemplant la diversitat com a valor estratègic per a la convivència.

CAPÍTOL 3

27

Objectiu 3. Promoure que el Pacte de Valors impregni l'activitat pública i privada, esdevenint un referent i una guia d'acció consensuada a la ciutat. Impulsant la implementació dels valors sorgits del Pacte assolint la convivència amb coresponsabilitat de la ciutadania.

CAPÍTOL 4

30

Objectiu 4. Gestionar la diversitat de creences de manera inclusiva amb voluntat de seguir sent ciutat gresol i amb la voluntat que la igualtat i el respecte esdevinguin els valors principals en l'exercici de la llibertat religiosa.

CAPÍTOL 5

33

Objectiu 5. Garantir l'atenció social, psicològica i jurídica a la ciutadania que pateix violència masclista coordinant-ne l'atenció especialitzada des dels recursos necessaris, desenvolupant la *Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista*). Centre d'Atenció a la Dona.

CAPÍTOL 6

39

Objectiu 6. Continuar desenvolupant, amb la col.laboració del teixit associatiu local, els instruments necessaris per acollir a les persones nouvingudes i respondre a les seves necessitats bàsiques amb els recursos normalitzats de la ciutat. Acomplint a la *Llei d'Acolliment de les persones immigrades i les retornades a Catalunya*.

CAPÍTOL 7

45

Objectiu 7. Seguir promovent una política pública local de cooperació internacional amb la col.laboració del teixit associatiu local, els governs locals d'origen i la societat civil dels països del sud.

CAPÍTOL 8

50

Objectiu 8. Facilitar les condicions per tal que el jovent pugui emancipar-se i tinguin possibilitats d'iniciar el seu projecte de vida treballant avui pel futur, garantint la formació i la capacitació que han de permetre als i les joves d'avui no ésser exclosos demà sense distinció per motiu d'ètnia, edat, sexe, gènere, origen, orientació sexual, creença o limitació física o psíquica.

CAPÍTOL 9

56

Objectiu 9. Donar a conèixer a la ciutadania els drets i deures que li són propis i els mecanismes de defensa existents. Garantint també l'atenció social i jurídica als ciutadans i ciutadanes víctimes de violència racista, xenòfoba i homòfoba, coordinant-ne l'atenció especialitzada des dels recursos necessaris.

CAPÍTOL 10

62

Objectiu 10. Promoure la pedagogia i la formació en l'àmbit dels drets civils i els valors prioritàriament en el món educatiu treballant des de la prevenció i sent proactius enlloc de reactius a les realitats i a les necessitats dels nostres conciutadans.

CAPÍTOL 11

66

Objectiu 11. Promoure l'associacionisme actiu dels joves, les dones i les persones novingudes afavorint l'articulació d'una xarxa d'interlocutors potents que treballin a favor de inclusió, la diversitat, els drets civils i la ciutadania reforçant la societat civil sabadellenca.

CAPÍTOL 12

74

Objectiu 12. Promoure la creació de vincles amb projectes que desenvolupin estratègies interculturals, interassociatives i intergeneracionals, que facilitin espais de relació, experiències personals i col·lectives de coneixement mutu, on es posi en valor la diversitat i es facilitin instruments per fer front als prejudicis i al rebuig als altres.

CAPÍTOL 13

78

Objectiu 13. Sensibilitzar la ciutadania facilitant instruments per fer front als prejudicis i al rebuig als altres, essent proactius i radicals en el combat contra les percepcions i en el desenvolupament de l'esperit crític en tota la ciutadania.

CAPÍTOL 14

84

Objectiu 14. Consensuar políticament les línies, els criteris i els projectes que es desenvolupin per gestionar la diversitat, preservar la igualtat d'oportunitats i garantir la convivència.

CAPÍTOL 15

86

Objectiu 15. Aprofundir en el treball en xarxa entre l'administració local i totes les administracions supramunicipals ampliant els termes de col·laboració mútua en tots els aspectes.

CAPÍTOL 0

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

0.0 IDEARI

“Encara que no hagués tingut en tota la vida només un moment d’esperança, hauria lliurat aquest combat. Fins i tot si l’he de perdre, perquè altres el guanyaran. Tots els altres.”

Paul Éluard

La història no ens demostra que el futur hagi de ser ineluctablement millor que el passat i el present. Estem en uns moments on hom té tota mena d’indicadors que ens mostren el contrari. Walter Benjamín ens va explicar fa molt de temps que no és gens clara una visió optimista del progrés, ens va descriure la possibilitat que podem anar enrere en la lluita pels drets civils i socials. A més la crisi econòmica i les fractures socials que poden ser fonts de conflictes. Però tot i que hi ha moments on sembla que costi albirar un futur esperançador les polítiques de la Regidoria s’inspiren en la plena confiança en l’ésser humà i en la nostra comunitat per tal de construir un demà ple de justícia i cohesió social.

L’objectiu darrer dels principis polítics que inspiren la Regidoria és aconseguir la major igualtat possible, dins la major llibertat possible.

Hi ha doncs dos factors generals en els que ens circumscriuen les noves polítiques de la Regidoria, una la no ineluctibilitat de la idea de progrés i una altra que amarrarà totes les polítiques dels propers anys la crisi econòmica.

Així doncs, existeix el perill d’anar enrere en els drets civils aconseguits i alhora la crisi fa perillar a més, els drets socials aconseguits al llarg de moltes dècades d’esforç i de lluites. Aquests perills els podem veure en els dificultats de garantir les condicions per tal que les persones puguin emancipar-se, que la joventut tingui possibilitats d’iniciar el seu projecte de vida, que les dones tinguin possibilitats de plantejar-se una vida plena i autònoma, que els novinguts tinguin possibilitats de tenir una vida lliure des de la igualtat d’oportunitats, de drets i de deures i qualsevol poble tingui dret a l’emancipació de la pobresa i de la manca de llibertat.

La diversitat d’opcions afectives, ètniques, espirituals, d’edat, de sexe, de gènere, i d’opcions i estils de vida, no son, no han de ser una dificultat, sinó que els hem de veure com l’expressió d’una pluralitat, ens qüestiona a voltes però que ens fa lliures

Però tot i que hem arribar molt lluny sempre hi ha reptes i alhora possibilitats de retrocessos. Així l’Ajuntament, la ciutat, parteix d’una premissa irrenunciable: no deixarà a ningú enrere.

0.1 LA NOVA REGIDORIA DE DRETS CIVILS I CIUTADANIA

En aquesta nova legislatura estem innovant en l'estructura municipal i hem creat la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania a partir de les polítiques de joventut, igualtat de gènere, nova ciutadania i cooperació i solidaritat i convivència.

Estem davant doncs d'una proposta d'innovació política que a més, simplifica la gestió de quatre programes que farà possible alliberar capacitats per abocar-les a les conseqüències de la crisi i comptar amb noves energies que ens permetran arribar més lluny. Ho farem creant primer amb aquest Pla Director i posteriorment amb un Pla Transversal en conversa amb el conjunt de l'Ajuntament i amb la ciutat que ens permetran definir detalladament aquestes polítiques.

0.1.1 Valors i antecedents

La filosofia de les polítiques d'aquesta nova regidoria és el *Pacte pels valors de la convivència a Sabadell*. Creiem en aquest repte ètic ciutadà. Creiem que la justícia, l'esforç, l'austeritat i la responsabilitat són els valors propis d'una ciutat que ha passat de ser industrial a serveis sense perdre mai el rumb ètic. Una ciutat que mira el futur amb respecte, des de la confiança i optimisme en l'exercici de la llibertat –tot i les dificultats del moment - en el marc d'una societat hospitalària que expressa amor i vol crear les condicions per la felicitat pública. Es resumeix en la frase de Bauman “que la societat sigui més benvolent menys hostil, més hospitalària a les opcions més humanes”

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania inspirarà la seva actuació en l'humanisme i els valors de la Il·lustració, en la Declaració de Virgínia de 1776 on s'expressa la voluntat de que l'acció política sigui útil per la recerca de la felicitat individual i col·lectiva, en els valors de la revolució liberal de la Revolució Francesa amb el seu tríptic ètic de Llibertat Igualtat i Fraternitat i la seva Declaració Universal de drets de l'home i del ciutadà de 1789, de la mateixa manera ens inspira la *Declaració dels drets de les dones* (1789) d'Olympe de Gouges i *La vindicació dels drets de les dones* (1792) de Mary Wollstonecraft. Però també d'una llarga trajectòria que partint de Henry David Thoreau i les seves idees entorn del deure de la desobediència civil davant de situacions i lleis injustes, inspira a Lev Tolstoi, Mohandas Gandhi i Martin Luther King el qual es considerava deixeble del mateix Thoreau.

I va ser una dona, Rosa Parks, que inicià la moderna lluita pels drets civils a Alabama als EUA quan l'any 1955 es va negar a seure darrera dels autobusos –locs reservats per les persones raça negra i es va asseure al davant al lloc dels blancs. Va ser arrestada i sentenciada. Coetàniament als EUA, Betty Friedan, va escriure (1963) *La mística de la feminitat*; un anys abans (1949), a França, Simone de Beauvoir escrivia *El segon sexe*.

Hi ha encara malauradament seients d'autobusos vedats. Sempre hi ha reptes a superar, avui a casa nostra tenim moltes persones que no tenen drets polítics. A Sabadell tenim una llarga trajectòria de lluita pels drets civils, des del jou que significaven l'època dels tres senyors feudals, passant per la fita de ser considerada vila reial el 1366, el privilegi de creació del Consell de la Vila el 1553, fins la lluita més recent per la llibertat d'expressió, impremta, llibertat de càtedra, la llibertat religiosa i llibertat de culte del segle XIX i la paral·lela lluita pels drets socials de les classes treballadores d'ençà la revolució industrial de la que Sabadell en fou pionera.

0.1.2 Per unes polítiques d'emancipació juvenil en temps de crisi

“Aquests joves hauran a tornar a descobrir el que sabíem.”

Max Aub (La gallina ciega)

Atenent el fet que la crisi econòmica colpeja especialment a la nostra joventut, afrontem aquesta nova etapa municipal amb una intenció molt clara i és repensar les polítiques de joventut amb una conjuntura molt desfavorable i preocupant.

Vestirem unes noves polítiques juvenils dins l'esquema de les polítiques d'emancipació juvenil en temps de crisis i vetllant especialment per tots aquells aspectes que uns altíssims nivells d'atur poden fer descosir el teixit social de la ciutat. Lluitarem, amb tots els nostres serveis, programes i recursos, per tal que no s'instal·li el jovent la desesperança. Intentarem que, en la mesura del possible, dotar a les noves generacions d'una formació i capacitació que al sortir de la crisi els permeti tenir els coneixements adients per les futures necessitats del mercat laboral. Creiem fermament en la necessitat de mantenir un sistema social just que permeti l'assoliment de l'ascensor social element essencial per mantenir la necessària esperança que empenca l'estudi, l'esforç i la actitud emprenedora.

Per primera vegada a la història, els fills i les filles són més experts que els seus pares i mares en relació a una innovació central per la societat. Gràcies als mitjans digitals, la generació de la xarxa desenvoluparà i imposarà la seva perícia a la resta de la societat. Aquesta generació de la xarxa es caracteritza per una organització descentralitzada.

0.1.3 Solidaritat i cooperació al desenvolupament

“Un altre món és possible... sí el fem possible”

Susan George (2004)

Sabadell ha comptat i compta amb compromeses polítiques per part de l'Ajuntament i el conjunt d'iniciatives de la societat civil davant els reptes que es presenten en el context global de crisi. Com a ciutat hem de tenir una finestra oberta al món, especialment en aquells països on les dificultats econòmiques i socials són d'un nivell molt accentuat i fan

impossible aconseguir uns mínims drets. Davant el fenomen de la globalització una part molt significativa dels nostres ciutadans i ciutadanes procedeixen d'arreu del món, i per tant, tot el que succeeix en altres territoris també ens repercuteix.

Arrel del pla estratègic de cooperació i solidaritat de Sabadell, com a eina de reflexió i planificació participativa, ens hem plantejat el repte de trencar amb la visió tradicional d'aquest àmbit i avançar en l'impuls de canvis de models que permetin que els valors de la democràcia estiguin presents tant en el nord i en el sud, i que ens permetin un tracte d'igual a igual i així contribuir a la cohesió i convivència dels pobles.

Creiem que en aquests moments caldrà una doble tasca, per una banda, cercar oportunitats que ens permetin compartir projectes i valors amb determinats països d'interès, però també, fer entendre a la ciutadania d'aquí que som coresponsables i que aquestes relacions també són un benefici pel desenvolupament de la nostra ciutat. Per donar el valor que es mereix aquest objectiu la voluntat serà continuar dedicant el màxim de recursos propis a les polítiques de cooperació al desenvolupament i a la solidaritat, per continuar essent una ciutat avançada i solidària.

0.1.4 Igualtat de gènere

“La llibertat no es oriental ni occidental. La llibertat es global.”
Azar Nafici

Per desenvolupar les polítiques d'igualtat de gènere partim del *mainstreaming de gènere*, entès com l'organització (reorganització), la millora, el desenvolupament i l'avaluació dels processos polítics, de manera que la perspectiva d'igualtat de gènere s'incorpori en totes les polítiques, en tots els nivells i en totes les etapes, per part de qui adopta les mesures polítiques.

L'eix d'actuació de les polítiques igualtat home dona, actuarà per a tres nivells. En primer lloc com un espai per la lluita per aconseguir la necessària igualtat de dret i de fet en la nostra societat on s'han aconseguit moltes fites però on en calen moltes més.

En segon lloc el feminisme actuarà com un valor punt de referència tant pel que fa a les polítiques d'igualtat com al conjunt de polítiques de la regidoria.

En tercer lloc atenent a aquelles dones que han perdut tots els drets possibles essent objecte de la xacra de la violència masclista.

L'eix d'actuació de les polítiques igualtat dona-home parteix de la ferma voluntat de lluitar per aconseguir la veritable igualtat entre dones i homes que ens permeti a cadascú desenvolupar la nostra vida lliurement amb independència del nostre sexe i la nostra identitat de gènere. Partim de la convicció que aquesta lluita ens pertany tant a les dones com als homes.

Per això, la perspectiva de gènere estarà present a tots els àmbits d'actuació de la Regidoria.

Actualment, la societat patriarcal continua mantenint relacions desiguals i de dominació que sovint es tradueixen en diferents formes de violència. En aquest sentit, una de les principals línies d'actuació de la Regidoria ha de ser l'atenció integral a les persones víctimes de violències masclistes; així com la prevenció i sensibilització general al voltant d'aquesta situació.

Caldrà posar l'èmfasi en la pedagogia ciutadana del què s'ha aconseguit i el com s'ha aconseguit ja que aquest és potser un dels camps on més amenaçats estan avui els drets aconseguits, per tal de traslladar a les noves generacions de noies el camí recorregut i el que queda per fer, per tal d'impedir retrocessos.

0.1.5 Convivència i civisme a Sabadell

Poques vegades pensem que hi ha 207.000 persones que viuen en un espai, que treballen, que compren, que vénen, que estudien, que circulen, que es diverteixen, que s'avorreixen, que estimen i que dormen amb plena harmonia. Més enllà de les obligacions legals, la immensa majoria de la ciutadania compleixen amb les seves obligacions de bon grat. No els cal altra cosa que l'exercici del seu civisme.

Cal també reivindicar el concepte de deures envers la comunitat, sense deures el ciutadà no exercirà el civisme sinó únicament l'egoisme de reclamar drets que llavors només obliguen als "altres".

Per aquestes raons es desenvoluparà el Pla de Civisme en tots els àmbits previstos i farem especial esment als exemples de bones pràctiques a la ciutat.

Alhora sabem que en tota societat plural i diversa existeixen conflictes, l'objectiu d'aquest àmbit d'actuació és el de tractar que aquest conflictes es puguin prevenir o en tot cas es puguin resoldre de forma democràtica i pacífica des de la proximitat, l'acompanyament, la mediació i el treball social.

0.1.6 Sabadell ciutat gresol (de la nova ciutadania a la plena ciutadania)

"Sabadell té aquesta particularitat; tots quants vénen d'altres regions en poc temps queden transformats"

Marià Burgués (Sabadell del meu record, 1929)

Sabadell compte amb unes polítiques d'acollida i integració a la ciutat modèliques des dels inicis de la darrera onada migratòria. No en va a la ciutat han vingut en els darrers deu anys una gran quantitat de persones.

Una bona política d'acollida garanteix una bona integració i aquest procés, que ha de ser temporal i el més curt possible, ha de posar les bases per a la posterior acomodació i convivència entre tota la ciutadania, els vells i els nous, per tant, el procés d'acomodació ha de ser dialèctic i ha d'implicar a tota la societat.

La preocupació municipal envers les persones nouvingudes bascularà de la política de nova ciutadania a les de ciutadania —ja no tant nova— i d'aquestes a les polítiques d'integració de les segones generacions en la ciutat per tal de crear una bona harmonia entre aquestes segones generacions i la joventut filla de les persones autòctones. De la solució feliç d'aquesta oportunitat en pot sorgir la construcció d'una ciutat futura en plena convivència. I ho farem privilegiant els espais de gresol en els equipaments, programes i activitats. Treballarem incansablement per tal que els nouvinguts s'incorporin a la plenitud de drets cívics i polítics.

0.1.7 Llibertat de consciència i diversitat religiosa

Per tal de garantir una convivència enriquidora ens plantejarem continuar desenvolupant les polítiques envers la protecció de la llibertat religiosa i filosòfica. A la nostra ciutat als darrers temps s'ha accentuat un procés de visualització de la riquesa de plantejaments vitals de tota mena.. La diversitat de creences espirituals religioses o filosòfiques s'han de garantir des de la laïcitat —és a dir la plena neutralitat institucional— que fa possible el màxim respecte entre totes les opcions i els garanteix el seu exercici. Avui convivim amb persones jueves, catòliques, musulmanes, atees o agnòstiques, totes igualment sabadellenques. La immensa majoria de ciutadans demostren en la vida quotidiana un comportament ètic exemplar de la que tothom ens n'hem de sentir orgullosos i alhora per tal que l'harmonia persisteixi malgrat les dificultats.

Si som lliures però només coneixem una opció no podem escollir i no podem exercir la llibertat. En el fons tots tothom pertany a una minoria o altra. Aquí les minories sumem el 100%. Aquesta diversitat és la que fa de la ciutat una gran ciutat, una ciutat que estimem. Els ciutadans pactem uns valors comuns per tal que faci possible una convivència plena, es tracta de l'enriquidora pluralitat de la que en fruiten la solidaritat i la vida.

0.1.8 Els drets civils i la diversitat d'orientació sexuals

El 1979 el consistori va signar el reconeixement del Front d'Alliberament Gai de Catalunya. Així va contribuir a la despenalització i legalització de les persones homosexuals.

Al llarg dels anys Sabadell ha destacat per algunes fites assolides sense precedents. Va ser obert el registre municipal de parelles de fet i cal destacar un fet molt notable. Al 1992 el conveni laboral entre Ajuntament i sindicats, per primera vegada a tot l'estat, va incloure l'equiparació de drets, respecte del matrimoni, de les parelles de fet del treballador o

treballadora, amb independència de la seva orientació sexual. Aquest text fou referent per a centenars d'altres municipis i empreses municipals o privades.

Els darrers anys s'han caracteritzat per una aposta municipal envers les polítiques de respecte a la diversitat homosexual i transsexual, han aparegut nous grups locals, es celebra cada any la commemoració del 28 de juny, Dia Mundial del Orgull o el Dia Internacional contra l'homofòbia, 17 de maig, s'ha hissat la bandera irisada al balcó municipal. La Junta de Portaveus del consistori, ha fet pública diverses ocasions declaracions de suport i compromís. Des de la Síndic de Greuges de Sabadell s'ha establert un "Protocol d'actuació enfront les agressions per homofòbia" que ha esdevingut model únic i referent

Ens plantejem doncs com tot en els altres àmbits dels drets civils ser un dic de contenció contra els intents de fer marxa enrere en els drets aconseguits i aprofundir en els valors del respecte a la diferència i la visibilitat de la diversitat afectivo-sexual,

0.1.9 Foment de la participació democràtica

La participació democràtica és el requisit imprescindible per la llibertat i el civisme. Aquesta participació es pot exercir de moltes formes, una d'elles, potser de les més principals, és la participació associativa. La diversitat d'opcions ideològiques, temàtiques, territorials, de sexe, de gènere o franja d'edats, fonamenten espais de trobada fonamentats en la preocupació col·lectiva que son essencials per diferenciar una ciutat dormitori, d'una ciutat viva que exerceix el civisme cada dia de l'any. Aquestes energies ciutadanes son importants a més perquè expliquen pedagògicament d'una forma propera i planera que en una ciutat hi ha deures, i tot i que no son obligatoris, sense aquestes energies altruistes no hi hauria societat. A més aporten l'anomenat PIB ocult de la ciutat que ajuda a establir nivells alts de benestar col·lectiu. Ens referim a l'activitat que fan quotidianament els sabadellencs més enllà de les seves obligacions ciutadanes i que si els traduïssim en diners ens adonaríem de l'abast de la seva contribució. A més l'associacionisme proposa més enllà dels interessos dels seus socis: propostes, alternatives, reptes al conjunt de la ciutat. Sense aquests reptes la ciutat pedreria la seva vitalitat. La regidoria treballarà per tal de fomentar la participació juvenil, de les dones, de les persones nouvingudes i de les entitats preocupades per la cooperació i la solidaritat. I en temps de recursos escassos posarem l'accent en dos elements, la simplificació administrativa i a generar relacions de complicitat i l'empatia necessària en compartir uns valors plurals i alhora comuns.

0.1.10 L'escola, bressol de les noves idees

"La política vol dir pedagogia"
Rafael Campalans

Com va dir Rafael Campalans amb encert per tal que l'acció política sigui eficaç cal que la política esdevingui pedagogia, és a dir explicació dels fonaments ideològics sobre els que es basa l'acció de la política pràctica.

En tots els àmbits de la vida ciutadana que ens hem referit és fonamental que existeixi un canvi de mentalitats i per tal que aquest canvi es produeixi és imprescindible que les institucions siguin capaces de fer coses i fer-les bé, però alhora que sàpiga fer arribar a la població des de quin punt de vista moral es desenvolupen i en quin marc i escala de valors es circumscriuen. Per tant tindrem molt present les polítiques transversals però molt especialment les polítiques en el marc de l'escola. Però les polítiques tenen una voluntat de transformació i per tant plantejem l'educació cívica des de l'acció practica: l'educar fent.

Anàlisi, reflexió i acció poden ser el resum de les polítiques de la regidoria de drets civils i ciutadania els propers anys, on es busca construir una societat més benevolent, més hospitalària a més opcions humanes.

0.2 EPÍLEG

Aquests son a grans trets els reptes de la regidoria de drets civils i ciutadania, una regidoria que treballa per la ciutat i amb la ciutat, volem que amb tota l'activitat que desenvolupem la ciutat senti que s'actua i es pensa en la comunitat. Ens plantejarem als propers mesos la realització d'un Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania per tal que, en debat amb la ciutat, puguem plantejar-nos un gran repte de ciutat.

Actuarem des dels principis de l'ètica civil republicana, és a dir, des dels principis liberals que ens fan entendre que la ciutat son uns ciutadans que s'autodeterminen, és a dir discuteixen i escullen els millors camins envers el seu projecte individual i també col·lectiu. I aquesta presa de responsabilitat es fa des de la llibertat i la democràcia, per tal d'arribar en comunitat envers uns valors i uns objectius de ciutat.

Per aquesta raó serà molt important que les noves generacions tinguin la preparació humanística necessària per poder actuar des de l'autonomia moral, eina imprescindible per la seva actuació cívica. No sabem què ens depararà el futur, però els sabadellencs sabem, com diu el doctor Josep Fontana, que "el futur està en els nostres mans".

"Vaig examinar totes aquestes coses, i com els homes lluiten i perden la batalla, i la cosa per la qual havien lluitat té lloc malgrat la seva derrota, i quan arriba resulta ser diferent d'allò que ells es proposaven, i altres homes han de lluitar per allò que ells es proposaven sota un altre nom."

William Morris, The dream of John Ball, 1886.

0.3 CONTEXTE HISTÒRIC: LA FORJA D'UNA CIUTAT

La primera gran expansió demogràfica es produí a mitjans del segle XIX amb l'inici de la revolució industrial a la ciutat. Durant l'última meitat del segle XIX Sabadell va esdevenir el principal centre llaner de tot l'Estat. Va venir gent de la resta de l'estat, principalment d'Alacant, Múrcia i València. La població va passar de 2.212 habitats (segons dades de cens de l'any 1787)¹ a 18.117 (l'any 1877).¹ Així, en menys de 100 anys la població va augmentar en 15.000 persones aproximadament.

L'altre moment de creixement important fou durant el segle XX. Durant les dècades dels anys 40, 50, 60 i principis dels 70 molta gent de la pròpia Catalunya primer i de la resta de l'Estat després (Múrcia, Andalusia, Extremadura, Galícia, etc) van arribar a la ciutat per millorar econòmicament respecte al seus llocs d'origen. Durant aquesta època es produí el creixement més notable de la ciutat. Aquesta va passar de 59.494 persones l'any 1950 a 179.716 l'any 1972.² Arrel d'aquest fenomen migratori la ciutat es va haver d'expandir, arribant a crear nous barris (Merinals, Can Puiggener, Espronceda, Campoamor, La Planada, etc.). Aquests barris, però, degut a la seva ràpida creació no comptaven amb els recursos bàsics; d'abastament (aigua, llum, etc.) centres educatius o sanitaris i poques places i parcs. Aquestes 120.000 persones van arribar a una ciutat sense llibertat, ni democràcia i sense un estat de benestar que va fer que fins i tot centenars de persones visquessin a les coves de Sant Oleguer com no s'havia vist des de temps de la prehistòria.

Durant el franquisme no hi havia ciutadans, hi havia súbdits. Teníem ciutats sense ciutadania i, per tant, sense civisme. Només hi havia por i obediència forçada. A més de no tenir llibertat, les ciutats estaven absolutament abandonades.

Durant la ja llarga etapa democràtica els ajuntaments s'han hagut de dedicar fonamentalment a la reconstrucció del país. S'han dedicat molts, moltíssims, recursos a aquesta reconstrucció material de la ciutat. S'han fet clavegueres, depuradores, escoles, places, parcs, centres d'assistència primària, biblioteques, centres cívics, equipaments esportius de tota mena, etc. A l'inici del segle XXI s'ha produït una altra onada migratòria que fa avui que a la ciutat hi hagi 26.000 persones de nacionalitat estrangera.

0.4 CONTEXTE SOCIAL: DIBUIXANT LA CIUTAT FUTURA

Explicar quina és la ciutat enfocant els joves, les dones i els immigrants, és explicar quina ciutat tenim avui però sobretot quina ciutat estem construint pels propers 20 anys. Des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania tenim el repte doncs d'enfrontar els reptes d'avui, alhora que anem veient quines son les pinzellades que ens apropen a la ciutat futura.

Sabadell té avui 207.000 habitants amb una riquesa i diversitat com mai ha estat en la nostra història. És precisament aquesta realitat la que la regidoria de Drets Civils i Ciutadania vol gestionar de forma positiva. Tot i l'important procés d'envelliment de la població viscut en els darrers 30 anys (pels augments de l'esperança de vida i la disminució de la natalitat) a la ciutat viuen 35.000 joves d'entre 15 i 29 anys, el que significa un 17% de la població. Si afegim que unes 32.000 persones tenen entre 0 i 15 anys (un 16%), podem afirmar que una tercera part de la població (33%) és menor de 30 anys. Els darrers 15 anys, ha coincidit l'arribada d'adults joves i unes generacions ja plenes en edats de tenir fills, que s'ha traduït en cert increment dels naixements. No obstant això, cal preveure que en els propers anys infants i joves tendiran a estabilitzar-se en unes dimensions semblants a les actuals.

Volem també que l'educació sigui un dels eixos centrals que facin possible als joves la seva plena emancipació. El tret distintiu d'aquests infants i joves és la seva activitat principal, el procés de formació: tenim 8.841 adolescents i joves a la ESO, 2.764 al batxillerat, PQPI 114 i 3.811 a Cicles Formatius, 5.840 a universitats (4.483 tenen menys de 30 anys i 1.357 més de 30 anys). Així cal destacar, com quelcom definitori de l'evolució dels darrers 20 anys, la major presència femenina en els estudis mitjans i superiors: del total de joves que estudien Batxillerat el 58% són noies i un 53% als estudis universitaris. Fins i tot en les noies estrangeres aquest predomini és major: de les persones que estudien batxillerat són noies un 63%.

Sabadell té una gran consciència comunitària que va més enllà de les nostres fronteres i que son la millor expressió viva de la motivació del pacte pels valors. Compta amb 36 Entitats que participen al Consell de Solidaritat, realitza més de 20 projectes de cooperació subvencionats: 23 i 16 de projectes sensibilització subvencionats: 16 i continua aportant un 1% dels ingressos propis a la cooperació.

Un munt de factors generacionals, de cultura democràtica, d'educació en llibertat fan que la nostra ciutat sigui cada dia una ciutat més laica, és a dir una societat harmònica on hi conviuen tota mena d'expressions de plantejaments de vida religiosa, espiritual o filosòfica. El procés de secularització i les pràctiques de serveis civils laics a la ciutat s'ha anat ampliant i això ha donat com a resultat una societat més plural pel que fa a les expressions espirituals filosòfiques i religioses. Un element que ens pot funcionar com a element simbòlic del que diem és que a la ciutat avui tenim la presència d'uns 70 comunitats religioses d'un ventall molt ampli d'opcions espirituals: 42 centes de culte catòlic, 21 de culte evangèlic, 3 de l'islam, 3 testimonis de Jehovà i d'altres com budistes, hinduistes, etc.

A Sabadell, com dèiem, han vingut d'altres llocs del món em la darrera etapa migratòria 26.000 persones que representen el 12,6% de la població. Havia arribat a ser del 13%. En el darrer període (juliol 2010 juliol 2011) en realitat n'han arribat 4.700 i n'han marxat 4.700 més. S'han nacionalitzat quasi 1.200 persones la immensa majoria llatinoamericans. Augmenten una mica Marroc, Xina i Pakistan i disminueixen Equador Bolívia Perú i Argentina. Els sectors de la ciutat on hi ha més immigració és Can Puiggener 32%, Sud, 22%, la Creu Barberà 18%, la Serra 16% Ca n'Oriac 14% i Can Rull 13%.

De 15 a 29 anys, hi ha 33.419 joves d'ells un 21% són estrangers (7.220). Homes de 15 a 29 anys (17.200) el 20% són estrangers (3.544); dones de 15 a 29 anys (16.219) el 22% són estrangeres (3.676). Entre els joves al districte 6 els estrangers són un 25% i noies un 30%, al districte 7 un 22% de nois i un 30% de noies.

Des de l'inici de la crisi l'atur ha augmentat més entre els homes que en les dones: i, en concret en els darrers mesos, estem observant que hi ha menys atur entre les dones joves que entre els homes joves en aquest moments hi ha 4.194 nois aturats (1.322 estrangers) i 3.820 noies aturades (668 estrangeres). El factor que millor determina aquesta situació és l'esforç que fan les noies en formació, estudien més anys aproven més i arriben més lluny en la seva formació acadèmica.

Una ciutat amb molta diversitat però on se'ns pots oblidar que les dones són majoria i, en canvi, continuen patint tota mena de discriminacions començant per la xacra més brutal de la violència masclista. Una ciutat amb més de 67.000 persones menors de 30 anys i amb 26.000 persones vingudes de fora ens situen son dades que ens informen de la ciutat futura i de la seva composició. Així doncs la nova frontera de la cohesió social en el futur es juga molt probablement aquí.

0.5 FINALITAT DE LA REGIDORIA DE DRETS CIVILS I CIUTADANIA

Sabadell és una ciutat de valors, una ciutat compromesa amb els seus ciutadans i ciutadanes que aspira a fer real la dignitat i la qualitat de vida per a tothom sense distinció per motiu d'ètnia, edat, gènere, origen, diversitat sexual, creença o diversitat funcional.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania té com a objectiu el desenvolupament d'aquesta ciutat compromesa amb els valors, una ciutat gresol de ciutadans i ciutadanes que comparteixen drets i deures, que són solidaris i cooperen amb les altres persones, que acullen les persones novingudes des del valor de l'hospitalitat, que s'impliquen activament a favor de la igualtat entre dones i homes o contra qualsevol tipus de violència, que treballen a favor de l'autonomia personal i la llibertat, que aposten per l'emancipació dels i les joves i que, des de l'estima, el respecte i l'austeritat, creuen que la diversitat i la interacció són la base de la convivència.

0.6 OBJECTIUS GENERALS 2011-2015

1. Garantir un observatori actiu i complet dels indicadors que ens mostren l'evolució de l'estat dels drets civils i de la ciutadania a Sabadell i aprofundir, si s'escau, en l'anàlisi de diversos temes específics que siguin interessants per planificar futures línies d'actuació.
2. Promoure transversalment que les polítiques públiques municipals desenvolupin, dins dels seus àmbits d'actuació, polítiques proactives a favor dels drets civils i de la incorporació de tota la ciutadania, sigui quina sigui la seva singularitat, amb igualtat d'oportunitats a tots els serveis municipals, contemplant la diversitat com a valor estratègic per a la convivència.
3. Promoure que el Pacte de Valors impregni l'activitat pública i privada, esdevenint un referent i una guia d'acció consensuada a la ciutat. Impulsant la implementació dels valors sorgits del Pacte assolint la convivència amb coresponsabilitat de la ciutadania.
4. Gestionar la diversitat de creences de manera inclusiva amb voluntat de seguir sent ciutat gresol i amb la voluntat que la igualtat i el respecte esdevinguin els valors principals en l'exercici de la llibertat religiosa.
5. Garantir l'atenció social, psicològica i jurídica a la ciutadania que pateix violència masclista coordinant-ne l'atenció especialitzada des dels recursos necessaris, desenvolupant la *Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista*). Centre d'Atenció a la Dona.
6. Continuar desenvolupant, amb la col·laboració del teixit associatiu local, els instruments necessaris per acollir a les persones nouvingudes i respondre a les seves necessitats bàsiques amb els recursos normalitzats de la ciutat. Acomplint a la *Llei d'Acolliment de les persones immigrades i les retornades a Catalunya*.
7. Seguir promovent una política pública local de cooperació internacional amb la col·laboració del teixit associatiu local, els governs locals d'origen i la societat civil dels països del sud.
8. Facilitar les condicions per tal que el jovent pugui emancipar-se i tinguin possibilitats d'iniciar el seu projecte de vida treballant avui pel futur, garantint la formació i la capacitat que han de permetre als i les joves d'avui no ésser exclosos demà sense distinció per motiu d'ètnia, edat, sexe, gènere, origen, orientació sexual, creença o limitació física o psíquica.

9. Donar a conèixer a la ciutadania els drets i deures que li són propis i els mecanismes de defensa existents. Garantint també l'atenció social i jurídica als ciutadans i ciutadanes víctimes de violència racista, xenòfoba i homòfoba, coordinant-ne l'atenció especialitzada des dels recursos necessaris.
10. Promoure la pedagogia i la formació en l'àmbit dels drets civils i els valors prioritàriament en el món educatiu treballant des de la prevenció i sent proactius enlloc de reactius a les realitats i a les necessitats dels nostres conciutadans.
11. Promoure l'associacionisme actiu dels joves, les dones i les persones novingudes afavorint l'articulació d'una xarxa d'interlocutors potents que treballin a favor de inclusió, la diversitat, els drets civils i la ciutadania reforçant la societat civil sabadellenca.
12. Promoure la creació de vincles amb projectes que desenvolupin estratègies interculturals, interassociatives i intergeneracionals, que facilitin espais de relació, experiències personals i col·lectives de coneixement mutu, on es posi en valor la diversitat i es facilitin instruments per fer front als prejudicis i al rebuig als altres.
13. Sensibilitzar la ciutadania facilitant instruments per fer front als prejudicis i al rebuig als altres, essent proactius i radicals en el combat contra les percepcions i en el desenvolupament de l'esperit crític en tota la ciutadania.
14. Consensuar políticament les línies, els criteris i els projectes que es desenvolupin per gestionar la diversitat, preservar la igualtat d'oportunitats i garantir la convivència.
15. Aprofundir en el treball en xarxa entre l'administració local i totes les administracions supramunicipals ampliant els termes de col·laboració mútua en tots els aspectes.

CAPÍTOL 1

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 1. Garantir un observatori actiu i complet dels indicadors que ens mostren l'evolució de l'estat dels drets civils i de la ciutadania a Sabadell i aprofundir, si s'escau, en l'anàlisi de diversos temes específics que siguin interessants per planificar futures línies d'actuació.

ACCIONS 2011-2015

1. 1. Implementació de l'Observatori dels Drets Civils de Sabadell

L'Observatori dels Drets Civils de Sabadell ha de ser un instrument que ha de permetre tenir un coneixement objectiu de l'evolució dels drets civils a la nostra ciutat. Cal poder analitzar amb dades estadístiques comparades l'estat d'emancipació, autonomia, equitat, igualtat de drets, exclusió i inclusió del jovent, de les dones i de les persones nouvingudes a la nostra ciutat, per tal de poder desenvolupar polítiques proactives en aquests àmbits.

En els sectors que ens pertoca són especialment importants les dades relacionades amb els àmbits educatiu i formatiu, ocupacional, d'exclusió social i de convivència ciutadana.

Per a implementar l'observatori s'elaborarà una proposta d'estructura i d'indicadors quantitius i qualitius com fons documentals. El Panell de Drets Civils confeccionarà la base de dades informàtica per tractar-los i es durà a terme una tasca periòdica de recollida, introducció, tractament i anàlisi de dades.

1.2. Coordinació i relació amb els observatoris locals i supramunicipals que ens pertiquen

L'observatori dels drets civils ha d'estar en constant relació amb d'altres fonts d'informació locals o supramunicipals per tal de no duplicar esforços, aprofitar les dades ja existents i dotar-nos de dades que el propi Ajuntament no té perquè pertiquen a competències d'altres administracions. En aquest sentit cal col·laborar amb tots els observatoris locals com per exemple l'Observatori Social de l'Àrea de Presidència i Serveis a les Persones, i l'Observatori Econòmic del Vapor Llonch, entre d'altres; i els observatoris supramunicipals com ara Hermes de DIBA o l'Observatori de la Joventut de la Generalitat de Catalunya.

1.3. Explotació de les dades de la població de la ciutat

L'observatori explotirà periòdicament les dades d'evolució del padró municipal en els diferents indicadors que afecten als sectors de ciutadania que ens pertocuen. Aquesta explotació ens permetrà també detectar quins aspectes necessiten d'anàlisis més acurats o més a fons, els quals es poden aprofundir sempre que el pressupost ho permeti.

1.4. Explotació de les dades de la població estrangera a la ciutat

És una acció que ens permet treballar de manera planificada envers al immigració que arribarà en un futur. Cal conèixer la realitat de la població estrangera a la ciutat en relació a diferents aspectes com les condicions de vida, la situació laboral, la situació educativa, situació administrativa, familiar... segons origen, sexe, edat i lloc de residència.

1.5. Explotació de les dades de les violències contra les dones

L'explotació d'aquestes dades, tractades pel Centre d'Atenció a la Dona, permeten conèixer els perfils de les persones ateses per aquest servei i extrapolar quines són les usuàries del servei, si el servei és conegut suficientment per tota la població, on cal posar més èmfasi per difondre'l o per desenvolupar accions i projectes per eradicar la violència masclista...

1.6. Explotació de dades de la participació en projectes juvenils al territori

L'explotació sistemàtica i analitzada de les dades dels usuaris/es dels espais joves de la ciutat (equipaments al territori), del SAJ (Servei d'Atenció Juvenil), del programa Jove: què, vens? Espai de comunicació i Creació, de l'Alberg de Joventut i del programa PIDCES als instituts, ens ha de permetre conèixer de primera ma les necessitats immediates de les persones joves, els canals d'informació per accedir-hi, les fronteres per l'exclusió... Aquestes dades s'haurien de recollir periòdicament i permetran dur a terme polítiques i actuacions més adequades a la realitat social del col·lectiu juvenil.

1.7. Explotació de dades relacionades amb la convivència, la discriminació o la violència racista, xenòfoba o homòfoba.

L'Agenda Conviu ens va permetre conèixer l'estat de la percepció de la convivència a la ciutat, caldria aprofundir en aquest coneixement representant aquest anàlisi qualitatiu si els recursos ho permeten.

Per altra part, les dades de denúncies de violència i discriminació també són un pols sobre l'estat de la convivència a la ciutat i ens indiquen quins són els focus que hem d'atendre prioritàriament. Aquestes dades són provinents dels cossos policials, SOS Racisme, el Síndic de Greuges, la Fiscalia Especialitzada en Delictes d'Odi... però no permeten fer un recull exhaustiu al respecte, només aproximacions.

1.8. Explotació de dades d'impacte dels recursos invertits en cooperació per la ciutat de Sabadell.

La cooperació necessita d'indicadors d'impacte dins i fora de la ciutat per poder-la defensar en temps de crisi global. Per aquesta raó i perquè l'Ajuntament de Sabadell segueix apostant per la Cooperació cal explotar les dades dels projectes que la ciutat recolza, sumant els esforços municipals, als esforços de les entitats i empreses locals i als esforços individuals. Caldria estudiar la manera de recollir aquestes dades de manera global.

1.9. Explotació de dades dels centres de culte de la ciutat

El mapa de creences i conviccions de la ciutat fou un primer pas envers la radiografia dels centres de culte de la ciutat. Avui cal anar més enllà, el mapa s'ha d'actualitzar anualment però també cal afegir-hi altres dades i indicadors que ens permetin parlar de quines són les condicions objectives d'aquests equipaments per tal de poder avançar envers la dignitat de la pràctica religiosa (número de persones usuàries, accions de realitzen...).

1.10. Explotació de dades de l'associacionisme dels àmbits que ens pertiquen

La realitat de l'associacionisme en l'àmbit dels drets civils és molt diversa i poc sistematitzada per aquesta raó caldria analitzar de manera global l'associacionisme de les persones immigrants, el de la joventut, el de les dones, el dels ciutadans i ciutadanes en les entitats de cooperació o de valors o drets civils en general, per tal de poder establir les estratègies adequades per a assolir una major implicació d'aquests col·lectius en la vida pública de la ciutat.

1.11. Elaboració d'informes propis de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania.

Aquesta línia d'actuació permet analitzar qualitativament i quantitativament diversos aspectes relacionats amb els sectors que ens pertiquen o comparativament amb la població en general i emetre'n informes pertinents. Aquests informes tenen com a objectiu analitzar la informació obtinguda, extreure'n conclusions i definir polítiques correctores de resultats no satisfactoris. S'elaboraran informes, amb els recursos propis de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania o amb la recerca de recursos externs que permetin mantenir, millorar i/o iniciar accions.

1.12. Elaboració i encàrrec d'estudis específics.

També es pot encarregar i elaborar estudis específics sobre temes que requereixen una anàlisi més completa i extensa, amb una mostra representativa o algun tema qualitatiu que no tenim recollit en les bases de dades municipals.

Aquests estudis estan condicionats a la disponibilitat econòmica per encarregar-los. Com a mesura d'austeritat de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, alguns d'aquests informes es podrien assumir per personal propi de la Regidoria.

1.13. Recull, classificació i divulgació de la legislació i normatives específiques sobre els àmbits de competència de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania per tal que estiguin a l'abast de tot l'equip de treball i de tota la ciutat

És una línia d'actuació que permet tenir al dia tota la informació legislativa i normativa que afecta a immigració, joventut, igualtat, cooperació i convivència, a la gestió de la diversitat religiosa i de pensament i al col·lectiu LGTB, per tal de tenir actualitzada i classificada la legislació i les normatives globals que ens afecten. Posant aquesta informació de manera assequible a l'abast de l'administració i de tota la ciutat.

CAPÍTOL 2

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 2. Promoure transversalment que les polítiques públiques municipals desenvolupin, dins dels seus àmbits d'actuació, polítiques proactives a favor dels drets civils i de la incorporació de tots els ciutadans i ciutadanes, sigui quina sigui la seva singularitat, amb igualtat d'oportunitats a tots els serveis municipals, contemplant la diversitat com a valor estratègic per a la convivència.

ACCIONS 2011-2015

2.1. El Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania

La situació de crisi socioeconòmica té unes conseqüències estructurals que afecten a dones, joves i nova ciutadania principalment. Així, cal preveure i desenvolupar, en la planificació transversal i la seva avaluació, uns instruments i processos que permetin readaptar i reforçar els objectius del Pla Director i les accions d'un Pla Transversal a les noves problemàtiques i necessitats.

El Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania 2012-2015, per tant, serà un instrument d'intervenció pública que ha de garantir la inclusió explícita i consensuada a les polítiques municipals que es desenvoluparan els propers tres anys a l'Ajuntament de Sabadell de l'objectiu del desenvolupament d'aquesta ciutat compromesa amb els valors, una ciutat gresol de ciutadans i ciutadanes que comparteixen drets i deures, que són solidaris i cooperen amb els demés, que acullen els nouvinguts/es des del valor de l'hospitalitat, que s'impliquen activament contra la desigualtat de gènere o contra qualsevol tipus de violència, que treballen a favor de l'autonomia personal i la llibertat, que aposten per l'emancipació de les persones joves i que, des de l'estima, el respecte i l'austeritat, creuen que la diversitat i la interacció són la base de la convivència. L'elaboració d'aquest Pla es gestionarà de manera transversal amb totes les regidories de l'Ajuntament amb les quals s'acorda desenvolupar diversos programes que garanteixin els objectius establerts a través de la implementació de les polítiques sectorials pertinents.

L'objectiu fonamental del Pla és l'articulació d'un conjunt de polítiques i d'indicadors contrastats periòdicament que ens han de permetre analitzar i reformular les línies d'actuació per tal de garantir els objectius establerts. La crisi econòmica i social en la que ens veiem immersos és també una crisi estructural i en continua evolució. Valors, drets, deures i llibertats poden canviar sobtada o progressivament. Aquest pla es dotarà del marge suficient d'actuació per a poder intervenir respecte de possibles conflictes locals.

El Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania inclourà dins seu sis lectures integrals: el Pla Transversal de Nova Ciutadania, el Pla Transversal d'Igualtat de Gènere, el Pla Transversal de Joventut, el Pla Estratègic de Cooperació, el Pla Transversal de Diversitat de Creences i el Pla LGTB. El Pla visualitzarà els valors del Pacte dels valors, buscant i/o atribuïnt els 10 valors a les accions que es desenvolupin. El Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania garantirà la utilització d'un llenguatge no sexista i no androcèntric; així com no homòfob; no xenòfob i no discriminatori en tots els seus significats.

El Pla Transversal inclourà també una mirada territorial dels indicadors dels sis àmbits d'actuació que s'hi inclouen. Aquesta mirada territorial és imprescindible per tal d'adaptar les polítiques de proximitat a la realitat i necessitats concretes de cada barri.

El Pla Transversal disposarà d'un panell d'indicadors quantitius i qualitius, així com es podrà nodrir de procediments d'enquesta i diagnosi participativa amb tècnics/ques, entitats i ciutadania.

L'elaboració del Pla Transversal ha de comptar amb la complicitat i col·laboració de les institucions supramunicipals: Diputació de Barcelona i Generalitat de Catalunya.

2.1.1. El Pla Transversal de Nova Ciutadania

El Pla Transversal de Nova Ciutadania 2012-2015, inclòs dins del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania permetrà estructurar els programes municipals de recepció, acollida i acomodació de les persones nouvingudes que es desenvolupen des de les diferents regidories municipals i alhora mantenir un seguiment periòdic dels indicadors d'aquestes polítiques que ens permeten tenir una radiografia de l'estat de la immigració i de la integració a la nostra ciutat.

2.1.2. El Pla Transversal d'Igualtat de Gènere

El Pla Transversal d'Igualtat de Gènere 2012-2015, inclòs dins del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania permetrà estructurar els programes municipals relacionats amb la igualtat de gènere, l'emancipació de les dones i l'eradicació de la violència masclista, que es desenvolupen des de les diferents regidories municipals i alhora mantenir un seguiment periòdic dels indicadors d'aquestes polítiques que ens permeten tenir una radiografia de l'estat de la desigualtat de gènere que es dona a la nostra ciutat.

2.1.3. El Pla Transversal de Joventut

El Pla Transversal de Joventut 2012-2015, inclòs dins del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania permetrà estructurar els programes municipals adreçats a l'emancipació i la participació dels col·lectiu juvenil i a la lluita contra la desigualtat i l'exclusió social de les persones joves, programes que es desenvolupen des de les diferents regidories municipals. Alhora mantenir un seguiment periòdic dels indicadors d'aquestes polítiques que ens permeten tenir una radiografia de l'estat dels nois i les noies a Sabadell.

2.1.4. El Pla Estratègic de Cooperació

El Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania inclourà les línies estratègiques del Pla Estratègic de Cooperació aprovat l'any 2010 i que es desenvoluparà fins l'any 2015. Aquest Pla està esmentat en l'objectiu específic de la política de cooperació d'aquest Pla Director. El Pla Estratègic de Cooperació serà el punt de referència per iniciar l'elaboració d'un document que identifiqui l'articulació transversal de la cooperació en els diferents àmbits de la institució municipal.

2.1.5. El Pla Transversal de Diversitat de Creences

El Pla Transversal de Diversitat de Creences 2012-2015, inclòs dins del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania permetrà estructurar els programes municipals adreçats a gestionar la diversitat de creences de forma inclusiva oferint atenció i assessorament a les comunitats religioses, que es desenvolupen conjuntament amb altres àrees i serveis municipals. Alhora permetrà mantenir un seguiment periòdic dels indicadors d'aquestes polítiques i del Mapa de creences i conviccions de la ciutat per tal de tenir una radiografia de l'estat dels centres de culte que hi ha a la ciutat.

2.1.6. El Pla LGTB

El Pla Transversal LGTB 2012-2015, inclòs dins del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania permetrà estructurar els programes municipals relacionats amb la lluita contra la desigualtat i exclusió per raó d'opció sexual i la sensibilització envers aquesta diversitat. Programes que es desenvolupen des de les diferents regidories municipals. Alhora mantenir un seguiment periòdic dels indicadors d'aquestes polítiques que ens permeten tenir una radiografia de l'estat de discriminació per raó d'opció sexual a la nostra ciutat.

2.2. El Protocol Municipal per a l'Abordatge de la Violència Masclista a Sabadell

El Protocol Municipal per a l'Abordatge de la Violència Masclista a Sabadell és un instrument integral d'atenció a aquesta problemàtica des de tots els agents institucionals i socials implicats en l'eradicació d'aquesta xacra. El Protocol està esmentat en l'objectiu específic d'atenció a la violència masclista d'aquest Pla Director.

2.3. El Pla Intern d'Igualtat de Gènere dins l'Ajuntament de Sabadell

El Pla d'Igualtat Intern de Gènere (2012-2015), realitzat des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania i en col·laboració amb el departament de Recursos Humans i la Diputació de Barcelona és un conjunt ordenat de mesures encaminades a millorar la situació personal i laboral de les treballadores i dels treballadors de l'Ajuntament i la de les persones que treballen als Organismes Autònoms. Es tracta d'implementar i avaluar mesures que tenen a veure

amb la formació; la promoció i el desenvolupament professional; la política retributiva, les mesures de conciliació de la vida laboral i familiar; la salut laboral i la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe i la mobilitat entre d'altres.

2.4 El Pla de Barris El Sud Suma.

El Pla de Barris El Sud Suma és una intervenció integral als barris del sud de la ciutat que permet treballar des de la transversalitat per tal de transformar substancialment aquest entorn a nivell urbanístic i social, millorant els indicadors socials de manera positiva. En el marc d'aquest programa des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania s'hi estan desenvolupant projectes adreçats a la igualtat de gènere, a la convivència del jovent en els espais públics, a l'emancipació i empoderament de les dones immigrades, a la detecció de líders i el reforç de les xarxes de suport social.

2.5. Les estratègies d'anàlisi, visió i actuació territorial de les polítiques.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania treballa amb el principi de l'economia d'escala i d'evitar duplicitats, avançant en la transversalitat dels programes des de l'inici i amb la convicció que només des de la proximitat i actuació territorial és possible respondre a les necessitats de la ciutadania. Per aquesta raó, la transversalitat de la Regidoria passa per una estructura amb equips multidisciplinars i propers al territori.

CAPÍTOL 3

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 3. Promoure que el Pacte pels Valors impregni l'activitat pública i privada, esdevenint un referent i una guia d'acció consensuada a la ciutat. Impulsant la implementació dels valors sorgits del Pacte assolint la convivència amb la coresponsabilitat de la ciutadania.

ACCIONS 2011-2015

3.1. La construcció d'un relat compartit.

Elaborar el relat compartit amb la ciutadania envers el Pacte pels Valors i la ciutat gresol, visibilitzant la diversitat a la ciutat i prenent consciència de la necessitat de gestionar aquesta diversitat de manera inclusiva per esdevenir riquesa mútua. Els valors consensuats en el Pacte han de convertir-se en eix vertebrador d'aquest relat i, per aquesta raó, és necessari que aquest document esdevingui marc conceptual de referència a tot l'Ajuntament de Sabadell, en les seves expressions públiques i en el seu discurs, així com treballar la seva incorporació per part del teixit associatiu com a relat compartit per tota la ciutat.

3.2. Unificar el discurs intern vertebrant-lo en els valors a difondre

El Pacte de Valors va consensuar 10 valors fonamentals en els quals referenciar les polítiques públiques de l'Ajuntament de Sabadell, per tant, cal una tasca interna per incorporar aquest relat en els discursos públics i ciutadans de les diverses accions municipals. En aquest sentit, els 10 valors del Pacte quedaran visualitzats i s'atribuiran a totes les accions que es desenvolupin des del Pla Transversal, amb les seves 5 mirades. D'aquesta manera també es poden contrastar amb les diferents polítiques i proposar mesures correctores i/o orientadores si algun dels 10 valors no es treballa suficientment.

3.3. La xarxa de signants del Pacte pels Valors

En els propers mesos el projecte del Pacte pels Valors inicia el desenvolupament d'una xarxa de signants del Pacte, aquesta xarxa inclourà persones a títol individual i col·lectius. El Pacte iniciarà la seva xarxa de signants amb el Consell de Ciutat, continuant amb tots els Consells de Districte i Consells Sectorials i continuant amb la xarxa d'agents de l'àmbit social, econòmic, cultural... de la societat civil sabadellenca. Alhora es pot iniciar una fase de recerca de signants també fora de la ciutat i en línia.

Aquest Pacte pels Valors pot tenir un efecte regenerador que no pot restar només a Sabadell. La seva presentació a les xarxes de ciutats interessades ha de comportar una explicació del procés per al consens assolit i un fita a imitar al territori municipal català.

3.4. La difusió i la pedagogia a la ciutat del Pacte pels Valors

Una part fonamental del Pacte pels Valors és la reflexió col·lectiva al voltant dels valors que conformen la nostra vida quotidiana, per tant, el procés de difusió del Pacte s'ha de convertir en un procés de pedagogia i construcció conjunta amb la ciutadania dels principis rectors de les iniciatives públiques o privades en l'àmbit públic i a la ciutat.

3.5. La Guia de bones pràctiques ciutadanes en favor del Pacte.

Aquesta fase del projecte també inclou l'elaboració d'un manual de bones pràctiques ciutadanes en el marc del Pacte pels Valors. Aquest manual també s'inclou en l'objectiu de fer visibles les moltes iniciatives ciutadanes que s'estan desenvolupant actualment i que inclouen el valor afegit de contribuir a la cohesió social i la convivència, és a dir, totes les propostes ciutadanes que poden ajudar a convertir el retorn social de la inversió (RSI) en patrimoni ciutadà.

3.6. El Memorial Àlex Seglers

El Memorial Àlex Seglers és un acte anual de reconeixement a una persona, entitat o institució que hagi treballat a favor dels valors. El Memorial està dedicat a la figura del Sr. Àlex Seglers, sabadellenc compromès i reconegut internacionalment amb la diversitat de creences i amb el respecte a aquesta diversitat.

El Memorial requereix l'elaboració i aprovació de les bases per la convocatòria i per poder fer efectiu el lliurament el 30 de setembre de 2012. És un projecte comú entre l'Ajuntament de Sabadell, la Diputació de Barcelona, la Federació de Municipis de Catalunya, l'Associació Catalana de Municipis, la Fundació "La Caixa" i la UAB. El reconeixement és una obra d'art d'un artista sabadellenc o sabadellenca.

3.7. El Pla de Civisme de Sabadell

L'any 2011 es va dur a terme l'elaboració del Pla de Civisme de la ciutat que cal implementar en base al Pacte pels Valors. Aquesta tasca es durà a terme amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona.

En el marc del Pla de Civisme es va dur a terme un material específic de convivència a les escales de veïns i veïnes amb el recurs del còmic, aquest material s'ha de difondre i convertir en eina de reflexió i pedagogia col·lectiva.

Per altra part caldria donar continuïtat a l'Agenda Conviu en la línia de desenvolupar les reflexions al voltant de les polítiques de proximitat i l'ús de l'espai públic convivencial, prestant especial atenció a temàtiques diverses relacionades amb la convivència, com per exemple, la contaminació acústica que pot alterar, en ocasions, un dret per les persones que la pateixen.

El concepte de coresponsabilitat de tots els ciutadans i ciutadanes amb la convivència s'ha de treballar des del principi d'igualtat de drets i deures de la ciutadania i també des de la perspectiva del compromís en aquest objectiu comú. El Pacte pels Valors de la Convivència és el marc teòric d'aquest compromís i el Pla de Civisme un instrument per a desenvolupar-lo.

Per tant, proposarem a la ciutadania un compromís amb aquest pacte que suposi un pas més enllà de la reflexió col·lectiva, que inclogui posar en pràctica instruments de coresponsabilitat formals i informals amb la ciutadania. En aquest sentit es proposa l'elaboració d'un compromís de la ciutadania en base als valors del pacte per a la convivència i l'edició d'una carta de la ciutadania.

3.8. La prevenció i gestió dels conflictes de convivència. Un protocol de gestió de conflictes amb equips multidisciplinaris de convivència.

La prevenció i gestió dels conflictes de convivència requereix intervencions integrals i multidisciplinàries des de diferents perspectives d'actuació per tal de ser efectiva i s'ha d'adaptar a les circumstàncies i interlocutors del possible conflicte en cada ocasió. La necessitat de treballar amb aquesta metodologia de "work in progres" en el context d'equips multidisciplinaris fa necessària una intensa coordinació interdepartamental.

En el cas de la gestió dels conflictes seria necessari establir un protocol que contingui la recollida de la informació, contrastació de la mateixa, agents implicats en l'anàlisi, orientacions per a la gestió, la mediació i la resolució, normatives a tenir en compte... També s'ha d'articular un arxiu de recull anual de conflictes i de la seva resolució per al seu correcte seguiment.

CAPÍTOL 4

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 4. Gestionar la diversitat de creences de manera inclusiva amb voluntat de seguir sent ciutat gresol i amb la voluntat que la igualtat i el respecte esdevinguin els valors principals en l'exercici de la llibertat religiosa.

ACCIONS 2011-2015

4.1. El Servei d'Afers Religiosos.

La diversitat de creences i conviccions és una realitat emparada per la Constitució Espanyola en el dret a la llibertat religiosa. El respecte i la gestió de la diversitat de creences i conviccions des de l'administració pública es basa en la laïcitat de la institució, la qual ha de garantir que l'exercici d'aquest dret es pugui desenvolupar en les condicions adequades del local, l'entorn, els accessos, etc.

La nova Llei de Centres de Culte implica una regularització dels espais de culte per garantir-ne aquestes condicions i l'Ajuntament de Sabadell ha d'acompanyar amb assessorament i informació a les comunitats religioses locals per tal que puguin adaptar-se a aquests nous requeriments.

Per altra part, la planificació prèvia i el coneixement dels requeriments i requisits necessaris eviten als centres de nova implantació que puguin ubicar-se en solars no compatibles o que els locals no puguin complir amb les condicions establertes per la futura llicència.

Per aquesta raó l'Oficina de Drets Civils inclourà un espai d'informació i assessorament a les comunitats per qualsevol dubte al voltant de l'exercici del seu dret i alhora l'Oficina atindrà qualsevol indicatiu de discriminació per raó de creença o convicció. Des d'aquest espai es vehicularan accions de formació interna i externa en relació al coneixement sobre la diversitat de creences i pensament.

4.2. L'atenció i assessorament a la diversitat de creences i conviccions

En el marc de l'Espai d'Afers Religiosos de l'Oficina de Drets Civils es farà una atenció especial a les comunitats religioses de la ciutat per atendre les seves necessitats, donar suport a les seves activitats públiques o oferir-los assessorament jurídic quan sigui necessari. En aquest sentit es garantirà un contacte quotidià amb totes les comunitats per recollir i detectar possibles conjuntures que puguin perjudicar l'exercici del dret a la llibertat religiosa o que atemptin contra el dret a la igualtat, al respecte i a la llibertat individual de cadascun dels nostres conciutadans i conciutadanes.

4.3. L'adequació a la Llei de Centres de Culte de la Generalitat de Catalunya

La nova Llei de Centres de Culte de la Generalitat de Catalunya està pendent d'una modificació del seu Reglament. En el moment en que es publiqui el nou reglament s'establiran les condicions i requisits que cal complir. La llei planteja dos reptes diferents: l'adaptació dels centres preexistents i els requisits pels centres de nova implantació.

En l'àmbit dels centres preexistents cal generar una línia de treball compartida i consensuada entre els diferents departaments municipals que hi intervenen, per tal d'abordar la casuística diversa en relació a la regularització i a les activitats dels més de 70 centres de culte amb què compta la ciutat. Aquests centres de culte comptaran amb un període de 5 anys (segons el reglament actual) o 10 anys (segons la proposta de modificació del reglament) per adaptar-se i, per tant, en aquest temps caldrà acompanyar aquest procés.

Per tal de poder dur a terme aquesta atenció individualitzada és necessari que l'Oficina de Drets Civils compti amb l'assessorament jurídic corresponent.

4.4. La gestió positiva dels centres de nova implantació.

En l'àmbit dels centres de nova implantació cal un assessorament, acompanyament i seguiment a les noves iniciatives. Cal promoure i informar de la necessitat de dur a terme un procés previ a la implantació conjunt amb l'administració per tal d'orientar-los en la ubicació i altres requisits exigibles des d'Urbanisme per usos, activitats, sorolls...

També és responsabilitat municipal la detecció de les noves implantacions que, no havent fet un primer contacte amb la regidoria, puguin estar incomplint algun dels requisits i poder-los assessorar de manera prèvia a les mesures disciplinàries corresponents.

4.5. El manteniment del Mapa de Creences i conviccions de la ciutat.

L'any 2008 l'Ajuntament de Sabadell va editar el Mapa de Creences i Conviccions de la ciutat de Sabadell, un instrument de coneixement i diagnosi de la realitat de la diversitat religiosa a la ciutat. Aquest mapa s'ha mantingut i actualitzat anualment. Es seguirà actualitzant periòdicament el Mapa.

4.6. El diàleg interreligiós

L'organització anual de les Jornades de Portes Obertes dels Centres de Culte de la ciutat s'emmarquen en un objectiu general d'avançar en el contacte i el diàleg entre comunitats religioses i d'altres opcions espirituals o ètiques. Sabadell compta amb un Grup de Diàleg Inter que organitza anualment un programa de xerrades i actes fent difusió de la diversitat religiosa i dels punts en comú entre les diverses creences i potenciant la participació de la ciutadania en les activitats de reflexió espiritual col·lectiva.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania dóna suport en l'organització d'aquests actes i el Grup coorganitza la Jornada de Portes Obertes anual.

4.7. La Taula d'Entitats Religioses

En el marc del Consell de Drets Civils i Ciutadania es posaran en marxa un conjunt de Taules de Treball amb l'objectiu de reflexionar en comú amb la societat civil sabadellenca sobre els temes que pertocuen a aquell àmbit d'actuació. En aquest marc es constituirà una Taula d'Entitats Religioses que participarà en l'actualització del Mapa de Creences i Conviccions de la ciutat i serà l'espai de debat, reflexió i consens de tots els àmbits de gestió de la diversitat religiosa a la ciutat.

CAPÍTOL 5

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 5. Garantir l'atenció social, psicològica i jurídica a la ciutadania que pateix violència masclista coordinant-ne l'atenció especialitzada des dels recursos necessaris, desenvolupant la *Llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista*). Centre d'Atenció a la Dona.

ACCIONS 2011-2015

5.1. El Centre d'Atenció a la Dona un servei de qualitat

El Centre d'Atenció a la dona (CAD) és un servei públic municipal especialitzat en l'atenció a les dones i en especial a les dones que pateixen violència de gènere. Està adreçat a totes les dones empadronades a Sabadell. El principal objectiu és el de prestar atenció, assistència i orientació a les dones que es troben o s'han trobat en una situació de discriminació o desigualtat de gènere, situacions d'abusos o maltractaments, violència física, violència psicològica, violència i abusos sexuals i violència econòmica, tal com defineix la *Llei 5/2008*.

El Centre d'Atenció a la Dona neix amb la voluntat de prestar un servei específic, àgil i amb capacitat de donar resposta immediata. Per portar a terme aquests objectius es compta amb un equip multidisciplinari competent en les àrees socials, jurídiques, psicològiques i amb personal administratiu de recolzament que ofereixen una atenció integral i de suport a les dones ateses i dels seus fills i filles.

L'accés al servei pot ser per iniciativa de la mateixa interessada o per derivació des de qualsevol altre servei municipal o extramunicipal. S'atén a hores convingudes, excepte en els casos en que es valori una atenció urgent en el que l'atenció serà immediata.

5.1.1. Atenció psicològica als fills i filles de dones víctimes de violència masclista

Des del CAD s'ofereix un servei especialitzat per als fills i les filles de les dones usuàries del CAD que poden ser susceptibles d'estar patint de forma directa o indirecta situacions violentes o conflictives en el sí de la llar. Es compta amb una professional especialitzada en infància que, de manera coordinada amb tot l'equip d'atenció del CAD, és l'encarregada d'acompanyar les criatures durant aquest procés i establir el tractament i les relacions amb l'entorn social del nen/a més adequades.

5.1.2 Atenció a les noies adolescents víctimes de violència masclista

Des del CAD s'atén també noies adolescents que estan patint relacions de violència masclista. Aquestes atencions tenen una doble finalitat: acompanyar les noies en un procés d'abandonament de la relació desigual i de violència en la que estan sotmeses, alhora que ajudar en la prevenció de relacions abusives en futures relacions que puguin tenir. Aquestes noies arriben sovint derivades des de diferents instituts de la ciutat, en els que s'està oferint una xerrada de prevenció sobre la violència de gènere en el marc del projecte Ciutat i Escola, i del servei psicojove del SAJ.

5.2. El Protocol Municipal per a l'Abordatge de la Violència Masclista a Sabadell

La violència envers les dones ha deixat de ser un problema privat per convertir-se en una preocupació social i el seu tractament una de les línies de treball de les administracions públiques al nostre país. L'interès professional per millorar dia a dia l'actuació de les diferents administracions, entitats i organitzacions que treballen per eradicar la violència han donat com a resultat l'elaboració d'un protocol que vol apropar-nos més a aquest model de ciutat lliure de violència masclista, amb tolerància zero pel qual treballarem amb línies d'actuació adreçades a diferents grups en funció del seu objectiu: a la ciutadania en general quan parlem de prevenció i sensibilització, als professionals quan parlem de detecció, a les víctimes (dones, fills i filles) en l'atenció i la coordinació amb els diferents serveis que hi participen. Des del CAD s'ofereix una atenció psicològica especialitzada als menors que han patit violència directa o indirecta.

L'aspecte clau per poder desenvolupar i garantir aquest Protocol requereix de la coordinació i col·laboració dels diferents departaments de l'Ajuntament per cobrir tots els àmbits d'actuació (prevenció, sensibilització, detecció, atenció i recuperació), així com el suport i la participació de diferents departaments de la Generalitat de Catalunya. Els principis en els que es basa aquest Protocol són el respecte, el reconeixement de la diversitat i la integritat entre d'altres, per esdevenir l'instrument municipal per eradicar la violència masclista.

El Protocol estableix les accions transversals que es duen a terme amb els diversos serveis municipals i entitats que treballen més habitualment amb la població en possible situació de risc, amb el principal objectiu de garantir la detecció, atenció i recuperació de les dones i nenes víctimes o susceptibles de ser-ho d'aquesta forma de violència. En aquest sentit el Protocol inclourà l'abordatge de diverses realitats de violència que pateixen les dones com la Mutilació Genital Femenina, els matrimonis forçats o la poligàmia.

També proposem analitzar la realitat de la tracta de persones amb finalitat de prostitució forçada com a manifestació de violència masclista, o altres tipus de treball forçat, i fer un protocol d'actuació si s'escau.

5.2.1. El Protocol de la Mutilació Genital Femenina

La MGF és una pràctica mil·lenària prèvia al naixement i expansió de les grans religions, que depèn més de les ètnies practicants que no pas del país d'origen i no és subscripta per cap creença religiosa. Està vinculada a determinades ètnies procedents de països com el Senegal, Gàmbia o Guinea.

El Protocol establirà les accions transversals que es duren a terme amb els diversos serveis municipals i entitats que treballen més habitualment amb la població en possible situació de risc, amb el principal objectiu de garantir la detecció, atenció i recuperació de les dones i nenes víctimes o susceptibles de ser-ho d'aquesta forma de violència. Com també l'establiment d'accions comunitàries i transversals per la prevenció i sensibilització de la MGF amb dones, homes, professionals i entitats.

Una de les mesures que inclourà és la constitució de la Taula Local de Prevenció de la MGF on s'establiren les accions transversals que es duren a terme per fomentar l'actuació de les dones com a principals protagonistes en el procés d'eradicació de la MGF. Com també, garantir el compliment dels circuits d'actuació del protocol, el seguiment de casos i el control d'indicadors.

5.2.2. El Protocol dels Matrimonis Forçats

El Protocol de Matrimonis Forçats, que s'inclourà dins el Protocol Municipal per a l'abordatge de la violència masclista a Sabadell, permetrà definir i crear procediments i circuits per prevenir i eradicar la pràctica de matrimonis que es produeixen sense el consentiment vàlid de com a mínim un dels contraents, suposant una greu vulneració dels seus drets fonamentals.

En la llei dels drets de les dones a eradicar la violència masclista, els matrimonis forçats pertanyen a l'àmbit social o comunitari com una acció que vulnera el drets de les dones. Per tant, és responsabilitat pública i social establir totes les mesures necessàries dins del protocol d'abordatge municipal, on s'establiran les accions transversals per garantir la prevenció, detecció i atenció de les dones que puguin estar en situació de risc o siguin víctimes d'aquesta pràctica.

Amb l'objectiu de garantir un abordatge integral, des de la prevenció a l'atenció, aquest protocol estableix un treball transversal i coordinat amb els diferents agents municipals i socials.

5.2.3. La poligàmia, una font de violència

La poligàmia és una altra manifestació de violència en contra les dones, és una pràctica estesa entre alguns països subsaharians. Es tracta, però, de matrimonis que es formalitzen en aquests països d'origen i que són acceptats per la comunitat i això fa que sigui molt més difícil de detectar quan aquestes persones viuen a Catalunya.

A Sabadell la població procedent d'aquests països representa un 6,47% (dades de juliol de 2011 del Padró Municipal) i, per tant, caldria fer actuacions de sensibilització respecte d'aquesta qüestió.

5.3. La tasca de prevenció i sensibilització sobre la violència de gènere, una prioritat

En la tasca d'eradicar la violència masclista de la nostra societat, la prevenció i la sensibilització són una prioritat, ho són perquè són els únics instruments que poden transformar els esquemes socials patriarcals que sostenen la dominació d'un sexe sobre l'altre i que justifiquen la violència i la desigualtat com a manera de relacionar-se; i ho són perquè cal lluitar contra la legitimitat del patriarcat dins de la nostra societat. És en aquest sentit, que per la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, els programes de prevenció i sensibilització en adolescents i joves i en la població en general són una prioritat i en aquest marc també s'inclourà formació específica de la història de la lluita feminista i del feminisme com a moviment transformador que forma part del nostre bagatge individual i col·lectiu.

5.4. L'atenció especial a la prevenció de la violència en els adolescents i joves

Tot i que el perfil de dones a atendre des del CAD inicialment era de majors de 18 anys, darrerament s'ha donat atenció a noies a partir de 16 anys degut situacions de violència per part de les parelles o ex parelles. També s'han atès situacions de violència paterno-filials. L'atenció ha estat en base a orientació personal, atenció psicològica o assessorament jurídic. Cal incorporar noves accions amb els instituts, les escoles i els espais de participació juvenil de la ciutat per col·laborar en la prevenció, sensibilització i educació de la futura ciutadania que és qui propiciarà el canvi cultural. A més també cal establir vies de col·laboració per la detecció de casos i aprofitar els recursos existents des de l'àmbit de Joventut per tal de fer derivacions en les dues direccions. En aquest sentit pensem que caldria analitzar específicament el tema dels embarassos no desitjats i establir una proposta de prevenció dels mateixos.

El CAD a través de les xerrades del Programa Ciutat i Escola, ha fet una tasca de sensibilització i prevenció en quant a la violència masclista a l'alumnat dels diferents instituts i escoles de la ciutat.

5.5. L'atenció a la prevenció de la violència en les persones nouvingudes

La percepció que avui hi ha un alt percentatge de nouvingudes víctimes de la violència masclista no es confirma amb les dades d'atencions o de denúncies, tot i això, les dones nouvingudes són doblement vulnerables a la desigualtat, pel fet de ser nouvingudes i pel fet de ser dones i, per aquesta raó, creiem que cal una atenció especial a la sensibilització i prevenció de la violència masclista en aquests col·lectius, adaptant els materials i les estratègies d'apropament a les necessitats i característiques dels grups diana.

5.6. Les relacions multidisciplinàries per millorar l'atenció a les víctimes

Des del moment de l'atenció en el procés jurídic o terapèutic de suport a les víctimes de la violència hi intervenen professionals de disciplines molt diverses amb els quals el CAD manté una relació multidisciplinària intensa per tal de poder dur a terme un seguiment integral de cada cas.

5.7. El programa de tallers per la igualtat.

El programa de tallers que s'ofereix des de l'àmbit d'Igualtat i Territori de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania és un recurs adreçat a la ciutadania de Sabadell. El programa inclou els tallers "Aprenent a estimar-nos més" del qual se'n duen a terme dues edicions l'any i altres tallers que es programen segons demanda o detecció de necessitats.

Els tallers "Aprenent a estimar-nos més" tenen l'autoestima com a fil conductor, amb la intenció d'oferir a les dones de Sabadell un recurs més per obrir nous espais de relació entre dones, per fomentar l'apoderament, reforçar l'autoestima, reconèixer les emocions i reflexionar sobre el paper de les dones a la societat, la lluita contra les desigualtats de gènere, i el creixement personal.

En aquest sentit són tallers adreçats a l'adquisició d'eines personals per trencar dependències.

També es desenvolupa un programa de tallers d'homes igualitaris per oferir des de l'autoestima, l'aproximació a la gestió dels sentiments i el treball en la recerca de la seva pròpia identitat, donant-se compte de les desigualtats de gènere existents en la societat.

5.8. La xarxa ciutadana de suport a les víctimes de violència masclista

El CAD treballarà també per acompanyar a les dones víctimes de violència en la incorporació a la vida activa normalitzada, comptant amb tots els recursos de l'àmbit públic i privat que hi hagi a la ciutat, d'aquesta manera es podrà acompanyar en l'accés al món laboral, a l'habitatge, al lleure o a qualsevol altra necessitat. El CAD treballa amb tots els recursos de la xarxa ciutadana per tal d'acompanyar a les dones víctimes de violència en l'accés al món laboral, a l'habitatge i al lleure entre d'altres.

En aquest sentit és important donar visibilitat territorial a les accions del CAD, aprofitant els espais municipals al territori i els espais relacionals de la xarxa ciutadana, i en especial en aquelles entitats que mantenen relació directe amb dones en situació de maltractament per tal d'establir "circuitos" de suport territorialitzats.

5.9. El web d'Igualtat amb recursos sobre les polítiques d'igualtat (laborals, educatives i participatives)

Dins del portal de Drets Civils i Ciutadania, el nou web d'Igualtat ha d'esdevenir un instrument on la ciutadania en general, i en especial les dones, puguin trobar aquells recursos relacionals amb les polítiques d'igualtat que es desenvolupen al municipi, i en altres espais. S'oferirà un ventall de recursos físics i recursos web on les dones i els homes podran resoldre dubtes i trobar eines per apoderar-se. També comptarà amb un espai on s'informi a la ciutadania de totes les activitats que es facin a la ciutat.

5.10. El web d'Igualtat amb un enllaç específic al portal del Centre d'Atenció a la Dona, una eina per la sensibilització i la informació.

En el marc del web d'Igualtat es crearà un enllaç específic al Centre d'Atenció a la Dona, àmbit virtual d'informació i assessorament sobre la violència masclista. Aquest àmbit digital ha de garantir la seva accessibilitat des de portals genèrics com el de l'Ajuntament de Sabadell o d'altres per tal de convertir-se en un instrument útil per a les dones que puguin estar patint violència o situacions de discriminació per raó de gènere.

5.11. Els assessoraments especialitzats

La discriminació per raó de gènere es pot produir en molts àmbits de la vida de la persona, la violència masclista n'és l'expressió més extrema però també existeixen àmbits de discriminació per raó de gènere a l'àmbit laboral, a l'àmbit educatiu, a l'àmbit de la gent gran, a l'accés a un habitatge... Des del CAD conjuntament amb l'Oficina de Drets Civils es durà a terme una anàlisi exhaustiva dels possibles àmbits de discriminació per raó de gènere i s'establiran els protocols d'atenció necessaris per cobrir els assessoraments especialitzats que es requereixin.

CAPÍTOL 6

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 6. Continuar desenvolupant, amb la col·laboració del teixit associatiu local, els instruments necessaris per acollir a les persones nouvingudes i respondre a les seves necessitats bàsiques amb els recursos normalitzats de la ciutat. Acomplint a la *Llei d'Acolliment de les persones immigrades i les retornades a Catalunya*.

ACCIONS 2011-2015

6.1. El Pla de Recepció i Acollida a les persones nouvingudes

El Pla de Recepció i Acollida integra a tots els serveis i entitats que participen en l'acollida de les persones nouvingudes a la ciutat i permet, mitjançant un circuit, coordinar l'actuació de tots aquests serveis i entitats. L'objectiu del PRAM és garantir en el marc de la Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades, que les persones nouvingudes esdevinguin persones autònomes i integrades a la ciutat i que puguin exercir la ciutadania en igualtat de condicions.

Dins del Pla es constitueix un Servei de Primera acollida que integra tot un conjunt d'accions formatives amb els següents continguts mínims establerts per la llei: coneixement de la societat catalana i el seu marc jurídic; coneixements laborals i competències lingüístiques bàsiques.

6.2. El web de l'Oficina de Nova Ciutadania. L'acollida en origen i a la ciutat.

El web de l'Oficina de Nova Ciutadania és una eina que proporciona informació d'acollida del municipi, tant per a les persones que són als seus països d'origen com per a les persones nouvingudes que tot just acaben d'arribar a la ciutat. Alhora, és un instrument que permet informar a tota la població de les accions que desenvolupa l'Oficina de Nova Ciutadania i altres serveis i entitats que treballen en l'acollida de la població immigrant.

6.3. El Protocol de benvinguda

D'acord amb el Servei d'Atenció al Ciutadana i amb Padró totes les persones nouvingudes que s'empadronen a Sabadell, reben una carta de benvinguda en català i en la llengua del seu país de procedència (castellà, anglès, francès, romanès, àrab, xinès). A aquesta carta l'acompanya una nota informativa sobre la necessitat cada 2 anys de renovació de l'empadronament, una guia d'acollida i altra documentació adient (com els volants de les sessions d'acollida).

6.4. El Protocol per a persones amb problemes d'empadronament

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania té un protocol acordat amb Serveis Socials i Padró a fi de donar solució a les persones que tenen dificultats per empadronar-se a Sabadell intermediant amb el propietari o titular de l'habitatge i si es necessari, derivant el cas a Serveis Socials a fi de trobar una solució temporal d'empadronament.

6.5. Les sessions d'acollida

El servei de primera acollida ha de garantir a les persones nouvingudes, formació i informació sobre el municipi on estan empadronades. Aquesta informació es proporciona a les sessions d'acollida. Aquestes sessions donen informació a les persones nouvingudes sobre els serveis i recursos que s'ofereixen a la ciutat així com sobre les vies de regularització existents. L'objectiu de les sessions és fomentar l'autonomia personal, la igualtat d'oportunitats i la cohesió social. Les sessions són organitzades a diferents punts del territori i compten amb el suport de traducció i amb els serveis d'assessorament jurídic.

6.6. Els materials d'acollida

Forma part dels materials d'acollida tota la informació (editada o en format digital) que dóna suport a les necessitats de primera acollida de les persones nouvingudes (guia "Hola", flyer de sessions d'acollida, tríptic SCAI, tríptics sobre diferents vies de regularització, presentacions individuals de les sessions i tallers...). Aquests materials són editats en les llengües més representades a la societat catalana (francès, anglès, xinès, romanès, àrab, castellà i català). També és material d'acollida el material específic editat per diferents serveis i recursos dirigit a la població nouvinguda i a algun col·lectiu en concret (joves, dones...).

6.7. Els tallers de coneixement de l'entorn

Els tallers de coneixement de l'entorn proporcionen informació de la societat catalana i el seu marc jurídic dins del Servei de Primera acollida i garantint l'acompliment de la Llei. Són tallers que informen a les persones nouvingudes sobre els diferents aspectes de la societat catalana (valors, tradicions, història, geografia) i del municipi de Sabadell, aprofundint en els drets i deures i en els serveis que s'ofereixen a l'àmbit municipal. Els tallers compten amb material audiovisual i gràfic que fa més comprensible la informació. Els tallers es complementen amb visites guiades a diferents llocs d'interès (Parlament de Catalunya, Ajuntament de Sabadell, edificis d'interès històric...). Hi participen i hi col·laboren altres serveis i entitats de la ciutat.

6.8. Apropament al món laboral

El taller té com a objectius: acompanyar a les persones estrangeres en el seu procés de recerca de feina reforçant les seves habilitats personals i establir estratègies individuals per a la millora de la seva ocupabilitat.

S'adreça a persones estrangeres amb poques competències lingüístiques (que no poden aprofitar bé els recursos existents) i persones sense permís de residència i/o treball. El taller es realitza en col·laboració amb el departament d'Innovació, Indústria i Promoció Econòmica (Vapor Llonch).

6.9. L'aprenentatge de la llengua

La Llei d'Acollida determina que les persones immigrades al llarg del seu procés d'integració a la societat catalana han d'assolir les competències lingüístiques bàsiques en català i castellà. El català com a llengua pròpia de Catalunya és l'instrument bàsic per a la plena integració al país. El servei de primera acollida, per tant, ha d'oferir la formació i els mitjans necessaris per adquirir aquestes competències bàsiques.

El Consorci per a la Normalització Lingüística i les escoles d'adults de la nostra ciutat ofereixen tot un ventall de cursos de català i castellà (en el cas de les escoles d'adults) per tal de garantir aquest dret.

6.10. L'alfabetització de les persones que requereixen d'aquest procés formatiu

L'alfabetització —segons la Unesco— és un dret, un recurs per l'autonomia personal i un factor de desenvolupament social i humà. Una bona educació bàsica ofereix a l'alumnat les competències essencials que els seran útils a la seva vida i que els permetran l'adquisició de nous coneixements. L'alfabetització és doncs la clau d'obertura al coneixement.

Permet augmentar el nivells d'integració laboral, social, intercultural, treballar contra l'exclusió social i contribuir a superar les desigualtats que provoquen la fragmentació social.

Les escoles d'adults i altres serveis i entitats ofereixen cursos d'alfabetització a nivell de ciutat així com bàsics d'iniciació a la llengua catalana i castellana.

6.11. L'assessorament jurídic i el procés de regularització

Servei adreçat a les persones nouvingudes que tenen necessitat d'assessorament jurídic d'estrangeria garantint el dret d'informació que estableix la Llei d'Acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya. El servei proporciona assessorament en la tramitació de documentació a la Subdelegació de Govern (permisos de residència i treball, reagrupament familiar, estada per estudis, etc.). Informa i assessora a les entitats d'immigrants de Sabadell, a les empreses en el procés de contractació de persones estrangeres i al personal tècnic de l'Ajuntament. Dins del servei s'ofereix acompanyament als sol·licitants d'asil o refugi.

6.12. Els informes d'arrelament social

Es tracta d'un informe preceptiu que acredita la integració social en el procés d'obtenció d'una autorització de residència temporal per arrelament social.

L'informe va dirigit a les persones estrangeres empadronades al municipi que pretenguin tramitar una autorització de residència temporal per arrelament social i no tinguin vincles familiars amb persones que resideixen a l'estranger. La sol·licitud de l'informe s'ha de presentar preferentment a l'Ajuntament (sens perjudici del que disposa l'article 38 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú) que emetrà una recomanació favorable o no i traslladarà la resolució definitiva a la Generalitat de Catalunya.

6.13. Programa de suport al reagrupament. Sabadell amb els teus

Les persones estrangeres no comunitàries que porten un any amb permís de residència i treball (i amb autorització per residir un any més), tenen dret a reagrupar als seus familiars directes, sempre que estiguin al seu càrrec.

El programa Sabadell amb els teus acompanya a les persones que reagrupen als seus familiars al llarg de tot el procés, proporcionant informació sobre els documents necessaris per fer la tramitació, donant el recolzament emocional necessari i derivant als familiars als serveis i recursos disponibles en el moment de la seva arribada a la ciutat.

El programa permet preveure les persones que arribaran a la ciutat, les seves necessitats i els recursos i serveis disponibles.

6.14. Programa Joves Guia

El programa Joves Guia té com un dels objectius fer participar al jovent dels instituts en l'acollida dels nous companys i companyes que s'incorporen als centres. El programa treballa la convivència i la relació entre les persones joves potenciant les habilitats socials i la comunicació i afavorint la cohesió social al centre educatiu. Contribueix també a que les persones joves que hi participen assoleixin la seva autonomia personal i grupal. Facilita també l'accés als recursos normalitzats que per a joves ofereix la ciutat i el contacte entre el jovent dels instituts participants. El programa es desenvolupa als instituts públics de la ciutat.

6.15. Servei de Mediació i dinamització intercultural

El servei de mediació Intercultural és el recurs facilitador de la comunicació pels professionals que atenen en els serveis pertinents a persones nouvingudes o d'origen immigrant, ja que degut a la barrera idiomàtica i cultura no és viable una atenció equitativa respecte al resta de la ciutadania. També és un servei de suport a la persona immigrant per facilitar el seu dret d'accés als serveis en la mateixes condicions que qualsevol altra persona que no tingui la barrera idiomàtica i/o cultural.

En totes les actuacions que es porten a terme l'objectiu és facilitar la comunicació, detectar situacions de risc social, informar dels drets i deures, derivar als serveis públics normalitzats, acompanyar si es el cas, orientar, assessorar en temes culturals i d'intervenció o actuació i dinamitzar espais relacionals.

Aquest servei treballa en tot el territori de la ciutat de Sabadell per l'acollida i l'acomodació de la persona immigrant nouvinguda o arrelada, creant així un vincle i un lligam que fan possible el treball de cohesió social i de convivència en els barris i a la ciutat. Promovent un canvi constructiu en les relacions entre persones culturalment diverses.

Es treballa en coordinació amb els diferents departaments municipals, sent així un servei interdisciplinari, transversal i en xarxa. Per tant, es treballa conjuntament amb els diferents departaments municipals i amb altres organismes de la Generalitat de Catalunya (serveis educatius, serveis sanitaris, Oficina de Benestar Social, OTG, Centre Atenció a Disminuïts, Credav...) o Estatals (Hisenda, INSS, INEM, orientació jurídica, advocats d'ofici i sanitaris...). També es dóna suport a entitats com l'Associació la Xamba, Ethos, l'Associació Contra el càncer, SCAI, associacions d'immigrants...).

6.16. El conveni amb la Corporació Sanitària del Parc Taulí

Conveni entre la Corporació Sanitària Parc Taulí i l'Oficina de Nova Ciutadania per oferir professionals de mediació intercultural que facilitin, en cas que sigui necessari, la comunicació i la relació entre el pacient i l'equip sanitari. En concret el servei s'ofereix a aquelles persones nouvingudes que no dominen encara la llengua catalana i castellana a fi d'ajudar-los en la comprensió correcta de les indicacions, les prescripcions mèdiques... L'objectiu és ajudar a trencar les barreres lingüístiques i culturals de comunicació entre professionals i persones que pateixen alguna malaltia afavorint un bon ús dels serveis mèdics.

6.17. Homologacions de titulacions i convalidacions d'estudis i el reconeixement del patrimoni cultural i intel·lectual de les persones nouvingudes

L'homologació és l'equiparació oficial dels títols no universitaris i universitaris cursats a l'estranger als títols espanyols. L'homologació atorga a un títol estranger, des de la data en què es concedeix, els mateixos efectes que el títol espanyol.

Les homologacions de les titulacions de les persones nouvingudes fomenten la igualtat d'oportunitats i afavoreixen la integració al mercat laboral i a la societat.

Permeten reconèixer el seu capital humà i social, igualar titulacions i fomentar la integració social i la cohesió social. Per altra part, les convalidacions cerquen l'equivalència dels estudis realitzats a l'estranger amb els espanyols a fi de poder continuar estudiant i finalitzar-los.

Des de l'Oficina de Nova Ciutadania cal recolzar l'aplicació dels convenis d'homologació i convalidació, fomentar la col·laboració amb els òrgans competents i fer difusió de la informació entre els tècnics i les persones estrangeres.

6.18. Recull i actualització de legislació d'estrangeria.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania recull de la legislació d'estrangeria vigent, les modificacions que es vagin produint i els canvis de competències que es determinin sobre legislació. Fent difusió de la informació entre les entitats i serveis de la xarxa d'acollida.

6.19. Xarxa d'entitats d'acollida

La Xarxa d'Acollida té com a objectiu fonamental canalitzar des de la proximitat territorial tots els serveis que participen en l'arribada de les persones immigrades a la nostra ciutat, posant a l'abast d'aquestes persones la informació i els recursos existents per cobrir les seves necessitats en el moment de la seva arribada.

La xarxa fomenta, en el marc de la Llei d'acollida, el treball transversal entre els serveis municipals i entitats d'acollida a nivell de ciutat, mitjançant un circuit i un protocol de derivació consensuat. Permet l'intercanvi d'informació i recursos que s'ofereixen a la ciutat per les persones immigrants creant sinergies entre tots els membres.

6.20. Els instruments per facilitar l'accessibilitat i l'ús dels serveis normalitzats per part de les persones nouvingudes

L'Oficina de Nova Ciutadania té com objectiu la primera acollida dels ciutadans i ciutadanes nouvingudes i, per tant, l'acompanyament en un procés que, per definició és temporal, que ha de ser limitat en el temps ja que ha de garantir el més ràpidament possible l'accés dels nous ciutadans i ciutadanes als serveis normalitzats. En aquest sentit, l'accessibilitat als serveis normalitzats s'ha d'adaptar als ciutadans i ciutadanes dels diferents orígens per tal d'evitar els greuges comparatius amb el resta de la ciutadania.

6.21. Catàleg de recursos i serveis.

L'Oficina de Nova Ciutadania de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania ha de tenir catalogada tota la informació dels recursos i serveis locals (educatius, laborals, associacionisme, llengua, TIC...) que hi ha a l'abast dels ciutadans i ciutadanes de Sabadell —a fi que tota la ciutadania se'n pugui beneficiar amb les mateixes condicions.

CAPÍTOL 7

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 7. Seguir promovent una política pública local de cooperació internacional amb la col·laboració del teixit associatiu local, els governs locals d'origen i la societat civil dels països del sud.

ACCIONS 2011-2015

7.1. El Pla Estratègic de Cooperació

L'any 2009, en el marc del Consell de Solidaritat i Cooperació, es va iniciar l'elaboració del primer Pla Estratègic de Cooperació Municipal de Sabadell, amb l'impuls de l'Ajuntament i de totes les entitats i empreses que constitueixen l'esmentat Consell, i amb el suport tècnic i financer de la Diputació de Barcelona.

El pla tenia per objectiu generar un ample procés participatiu que permetés avançar en un consens suficientment sòlid per consolidar la política municipal de cooperació al desenvolupament i solidaritat a la nostra ciutat.

Les línies de treball que es plantegen en aquest pla seran el punt de referència que permeti continuar posant en valor aquest àmbit i adaptar les actuacions que es realitzen en el context actual. El Pla Estratègic de Cooperació serà el punt de referència per iniciar l'elaboració d'un document que identifiqui l'articulació transversal de la cooperació en els diferents àmbits de la institució municipal.

7.2. El Consell de Solidaritat i Cooperació

És un òrgan participatiu que té com a objecte fomentar processos de participació i intercanvi entre els diferents actors i agents de la ciutat que treballen en temes de solidaritat i de cooperació, així com altres sectors interessats, amb la finalitat de coordinar actuacions encaminades en construir societats més justes i cohesionades.

Actualment està format per 50 membres: la presidència, 6 representants dels diferents grups municipals, 3 representants de l'Àrea de Presidència i Serveis a les Persones, 36 entitats de solidaritat i cooperació i 4 empreses de la ciutat.

Cal aprofitar aquest espai per avançar en el treball en xarxa entre les pròpies entitats que treballen directament temes de cooperació i solidaritat, i cercar eines de treball i de coresponsabilització que puguin tenir impacte sobre la ciutadania. En aquest sentit és important donar a conèixer el Consell de Solidaritat i Cooperació i les seves entitats, mitjançant nous instruments com un nou web.

7.3. Els agermanaments

El municipi de Sabadell, des del 1989 i fins a l'actualitat, ha formalitzat vincles de cooperació amb motiu d'agermanament ambdues ciutats, Matagalpa (Nicaragua) i l'Argub (Sàhara Occidental). L'objectiu d'aquests agermanaments era establir vincles directes entre municipis de diferents països a través de l'intercanvi i el coneixement mutu, i amb la voluntat de compartir reptes, valors i recursos.

Durant aquests anys aquesta modalitat de relació s'ha hagut de reorientar per garantir una relació de transparència i amb actuacions coherents.

Pel que fa a l'agermanament amb l'Argub, actualment, les línies de treball s'han anat concretat en temes sanitaris, de reivindicació de la identitat, i d'obertura d'acció en els territoris de l'antic Sàhara Occidental. Tot això, comptant amb altres agents locals no especialitzats directament en aquest àmbit.

En aquest marc, la diplomàcia i el respecte pels drets humans han estat i són aspectes claus per entendre i garantir la convivència entre els diferents pobles d'arreu del món.

Per raons de coherència i de diversitat d'objectius i per comú acord amb els agents socials locals, l'agermanament amb Matagalpa resta actualment en espera.

7.4. Les noves relacions de Cooperació

La presència de diferents cultures a la ciutat fruit de les darreres migracions ens han aportat un nou coneixement i ens ha permès aprofundir en les nostres relacions amb aquesta nova ciutadania.

Sota el concepte d'obrir noves vies de col·laboració amb ciutats i països d'origen dels ciutadans i ciutadanes de Sabadell, es contempla la possibilitat d'establir aliances temporals territorials amb l'objecte que l'aprenentatge sigui mutu, i permeti contribuir en polítiques públiques de proximitat, de transparència, i democràcia per fer front als nous reptes globals amb impacte local. En aquest sentit, la mobilització de diferents àrees, que aportin les seves competències i capacitats, i l'articulació dels agents socials i de la societat civil en temes comuns poden ser un benefici per ambdues ciutats.

Amb aquest objectiu des de la mateixa Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, es proposaran accions i projectes propis.

7.5. La joventut i la cooperació. Els intercanvis i el jovent en els projectes de cooperació internacional.

Una de les missions del programa de cooperació i solidaritat és promoure en el col·lectiu de persones joves el coneixement de la realitat del món, especialment el dels països empobrits, amb la fi d'estimular des d'aquest coneixement la cultura de la solidaritat.

En aquest sentit, des del programa de cooperació es pretén mantenir la línia d'acció adreçada a aquest col·lectiu amb l'objectiu de fomentar una actitud crítica i activa entorn les causes que generen desigualtat i injustícia social al món i d'assessorar i de donar les eines necessàries a aquells joves i aquelles joves que tinguin l'interès i la inquietud de col·laborar en projectes de cooperació.

Aquest programa es treballa en col·laboració de l'àmbit de joventut per establir aquesta línia d'actuació.

7.6. La igualtat de gènere, una prioritat per als projectes de cooperació internacional.

Actualment el concepte "feminització de la pobresa" té una certa presència en aquest àmbit ja que en els països del Sud les dones s'han convertit en les gestores de la pobresa. Fins ara, i a través de la convocatòria de subvencions, s'ha pretès que les entitats i altres actors incorporessin en els seus projectes polítics de gènere, però, aquest instrument no ha estat suficient.

Per això, cal consolidar estratègies que permetin avançar en la visió que les desigualtats de gènere són un repte compartit en totes les societats, sigui del nord o del sud, i que la seva incidència possibilita assolir altres objectius de justícia i equitat.

7.7. Els instruments de correcció de les desigualtats globals des del món local: la Banca Ètica, el comerç just...

Fomentar unes relacions comercials internacionals justes i lluitar contra l'activitat especulativa financera de les entitats bancàries és necessari per corregir les desigualtats al món i injustícies socials existents al món. En aquest sentit, des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania es treballarà per promoure des del món local formes alternatives al comerç i a la banca tradicional com són el comerç just, a través del qual es pretén canviar les relacions comercials entre els països rics del Nord i els països empobrits del Sud, i la banca ètica un model de banca que situa les persones davant del benefici econòmic, prioritzant projectes socials, ambientals i educatius sostenibles.

El treball en aquesta línia s'ha vist reflectit amb el compromís municipal de fomentar la banca ètica i la xarxa per la compra pública ètica, i per tant, cal avançar per tal de que aquestes polítiques estiguin integrades en altres àmbits de l'Ajuntament. Així caldrà incorporar progressivament les accions/opcions de compra pública ètica i responsable, de comerç just i banca ètica en les compres, contractacions i transaccions de la regidoria i de tot l'Ajuntament.

7.8. Les emergències i les postemergències

La prevenció i l'actuació en moments de catàstrofe natural o humà en altres indrets del món també han estat una de les línies d'actuació de la solidaritat. Es valorarà, en el marc del Consell de Solidaritat i com actors locals, quin tipus d'orientació tindran les col·laboracions que es donin, i quines zones s'han de prioritzar. Tot això, incidint també en un treball de col·laboració estreta i coordinació amb altres administracions per unificar criteris i esforços.

7.9. El suport a les entitats

Aquesta línia de treball té com a finalitat acompanyar i recolzar a les entitats de l'àmbit de la cooperació i solidaritat en la seva tasca i gestió diària.

Els objectius de la Regidoria en aquest sentit són:

- Oferir un suport especial per a la constitució i consolidació de les entitats acompanyant-les en aquest primer procés constitutiu.
- Facilitar coneixements i eines a les entitats que ajudin i facilitin la seva gestió diària a través de cursos de formació.
- Donar suport econòmic a les associacions a través de la promoció anual d'una convocatòria de subvencions per a la realització de programes i activitats de sensibilització i projectes de cooperació.
- Reforçar el teixit associatiu donant suport a les activitats i projectes de les pròpies entitats.
- Promoure el treball en xarxa, amb altres col·lectius i àrees, convidant a agents i entitats de la ciutat a participar en les accions previstes, amb la finalitat de progressar cap a un plantejament "de ciutat" que associï la institució municipal, les entitats i els demés actors locals al voltant d'eixos estratègics prioritaris.

La canalització d'aquest objectiu s'articularà a través del servei d'assessorament i suport a les associacions de la Regidoria.

7.10. La solidaritat i la cooperació de l'àmbit privat

Des dels inicis del Consell de Solidaritat i Cooperació es va apostar per la participació de determinades empreses que al llarg de tot aquest temps han estat col·laborant en aquest àmbit, per això, actualment es compte amb empreses com la Companya d'Aigües de Sabadell, Transports Urbans de Sabadell, la Corporació Sanitària Parc Taulí, i Cafès Pont.

Ampliar la concertació amb altres actors socials i econòmics del territori permetrà unir esforços en el compromís com a ciutat en l'àmbit de la cooperació i la solidaritat, i obrir la possibilitat de treballar noves línies.

7.11. Les relacions internacionals de l'Ajuntament de Sabadell

La cooperació ha sigut considerada tradicionalment com un tema sectorial que consistia en organitzar uns recursos del nord cap al sud, i que a més no implicava el conjunt de la institució municipal.

Promoure l'intercanvi recíproc i horitzontal d'experiències locals vinculades a eixos temàtics específics també implica un benefici en el foment d'un desenvolupament sostenible, i de lluita contra el canvi climàtic i l'exclusió social.

La cooperació ja no es concentra exclusivament en contribuir en la resolució d'aquelles necessitats bàsiques i assistencialistes de grups vulnerables, sinó que també vol incidir en fer possible que els governs locals d'arreu del món afrontin aquestes mancances, mitjançant els seus propis recursos, i per això, actualment, parlem constantment d'enfortiment institucional. Aquest enfocament permet construir una base d'associació de responsabilitats, de col·laboracions i intercanvis per assegurar que el creixement sigui global, inclusiu i democràtic. En aquest sentit és interessant seguir treballant en el marc de les xarxes de ciutats cooperants i xarxes internacionals.

Per superar aquesta visió parcial, s'ha d'avançar en altres direccions:

- Participar en aquelles xarxes, tant sigui europees com del sud, en la que les prioritats de l'agenda local siguin l'eix d'interès de connexió d'intercanvi, d'aprenentatge, i de construcció.
- Fomentar una cooperació integral davant de temes comuns com la sostenibilitat, el gènere, els drets humans, la cohesió social... pot facilitar una implicació d'altres àmbits municipals, perquè aprenguin i aportin les seves capacitats i competències.

CAPÍTOL 8

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 8. Facilitar les condicions per tal que les persones joves puguin emancipar-se i tinguin possibilitats d'iniciar el seu projecte de vida treballant avui pel futur, garantint la formació i la capacitat que han de permetre als i a les joves d'avui no ésser exclosos demà sense distinció per motiu d'ètnia, edat, sexe, gènere, origen, orientació sexual, creença o limitació física o psíquica

ACCIONS 2011-2015

8.1. Segones oportunitats

La situació actual que afecta la població jove (abandonament del sistema formatiu, índex de fracàs escolar, atur entre el jovent, índex de contractacions temporals, reducció dels programes d'inserció laboral dels joves o dels programes que donen oportunitats noves als qui les necessiten) ens fa plantejar la necessitat de replantejar les polítiques de joventut per adequar-les a les necessitats derivades de la situació socioeconòmica actual i preveure que el jovent estigui en les millors condicions per tal d'incorporar-se al mercat laboral quan l'activitat econòmica torni a ressorgir.

La formació de les persones joves, el foment de l'emprenedoria, la generació de llocs de treball amb qualitat i la lluita contra l'exclusió hauran de ser una prioritat compartida des de les regidories d'Educació, Serveis Socials, Desenvolupament Econòmic i Drets Civils i Ciutadania. Els i les joves han de tenir primeres i segones oportunitats i s'ha d'invertir en aquestes oportunitats ja que són les úniques que evitaran tenir una generació perduda.

El jovent de la ciutat ha de tenir coneixement i ser permeable als recursos que els ofereixen aquestes oportunitats, amb accés a la informació i assessorament sobre el catàleg de programes que la ciutat ofereix (encara que aquest ventall es vegi cada dia més reduït).

Per tant, els recursos d'accés a la informació, de formació i d'emancipació a l'abast del jovent tindran com a prioritat la necessitat que cada jove tingui oportunitats per sortir-se'n, amb un compromís de retorn d'aquesta inversió a través dels valors que el jovent desenvoluparà al llarg de la seva vida: l'esforç, l'equitat, la confiança, el respecte...

8.2. La informació adreçada als joves. El Servei d'Atenció Jove (SAJ)

El SAJ és un servei que històricament ha promogut la igualtat d'oportunitats entre el jovent i, al llarg dels darrers anys ha adaptat la informació a les noves necessitats de les persones joves per tal de facilitar la seva autonomia de decisió i la consciència crítica. Amb el convenciment que la informació i la formació possibiliten als i a les joves més llibertat i desenvolupament individual i col·lectiu. En aquest sentit, el SAJ ha ofert informació, orientació i assessorament en tots aquells àmbits que defineixin les seves condicions de vida (treball, habitatge, formació, lleure, etc.)

Les idees força que defensa són l'autonomia i l'emancipació del jovent (amb llibertat i coneixement), la igualtat d'oportunitats (que cap jove quedi exclòs/a per desconeixement de recursos), la interlocució (accés del jovent als serveis que presta l'administració), l'acompanyament (simplificació de processos i evitar l'abandonament de la recerca per part dels joves) i la participació en els espais i recursos juvenils que ofereix la ciutat

Els darrers anys el SAJ s'ha adaptat en mitjans de comunicació i en estratègies d'informació per tal d'arribar on estan el jovent desenvolupant les noves tecnologies i apropant-se als centres educatius i al territori per tal de seguir sent un espai de referència per la població jove. En aquest sentit s'han iniciat programes de descentralització del SAJ als instituts de secundària (els PIDCES), el web, les publicacions pròpies, les campanyes de sensibilització, la furgoneta del Sabadell Atenció Jove...

Cal iniciar una reflexió intensa sobre l'apropament de la informació als i a les joves, les estratègies per abordar aquest objectiu i les noves necessitats actuals. Aquesta reflexió caldrà concretar-la en el marc de la "lectura jove" del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania.

8.3. Els assessoraments especialitzats per facilitar l'emancipació juvenil.

Dins del SAJ destaca el servei d'assessoraments especialitzats. Un servei pensat per orientar i assessorar al jovent de manera personalitzada o en grup. Les assessories són conduïdes per personal altament especialitzat, que es donen amb cita prèvia i de manera gratuïta. També han esdevingut útils per professionals o tutors relacionats amb els joves i les joves. Actualment hi ha diverses assessories sobre temes molt diversos com ensenyament, treball, psicojove, salut, consum, viatges, habitatge i associacionisme. Les assessories col·laboren en les publicacions, en les campanyes i en mantenir la informació del web. Aquest recurs també cal analitzar-lo a fons, crear complicitats amb el resta dels departaments municipals per gestionar-ho i adaptar-lo a les noves necessitats actuals. Aquesta reflexió caldrà concretar-la en el marc de la "lectura jove" del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania.

8.4. Les campanyes i publicacions adreçades a les persones joves.

Hi ha un seguit de temes que per la seva importància en la trajectòria vital del jovent cal reforçar i estendre de manera especial, més enllà del propi SAJ, tan per el que respecta a la difusió de la informació, a la sensibilització com a la transmissió de valors o a la prevenció. Per aquest motiu el SAJ desenvolupa dos programes intensos estretament relacionats entre ells: les publicacions i les campanyes.

El SAJ compta amb quatre col·leccions de publicacions: els Informa't, els apunts sobre..., els reculls de premsa temàtics i l'Agenda Jove. Cada una d'aquestes col·leccions recull informació i recursos amb finalitats diferents però amb utilitat igual d'important per el servei i les persones joves.

Són eines de suport a la informació, a la sensibilització, a l'actualitat, a la recerca, al coneixement de recursos, a la descentralització. ... Unes informen de manera objectiva, altres generen debat i opinió, etc.

8.5. El web del SAJ

Amb la finalitat de fer arribar el potencial del Servei de Joventut (ara Drets Civils i Ciutadania) al màxim nombre de joves es va crear un portal virtual on es pogués accedir a tota la informació i els recursos que el Servei de Joventut central oferia tant en el àmbit de l'Emancipació com en el de la Participació.

Respon exactament al mateix objectiu del SAJ, que es vetllar per la igualtat d'oportunitats entre la població jove, per tant la informació està tractada, seleccionada i adaptada al públic destinatari. La complementa el FACEBOOK i el twitter@sbdjove, per tal de adaptar-nos també a les noves xarxes socials de comunicació que utilitza el col·lectiu al que ens adrecem. Tant la imatge com els continguts són els mateixos que podem trobar al SAJ central i des del web es pot accedir a serveis com les assessories, el calaix de sastre, l'agenda jove, etc.

8.6. Els Espais Joves

Els espais joves són els equipaments sociocomunitaris de referència dels nois i noies de la ciutat de Sabadell, tenen per objectiu ésser espais de dinamització juvenil al territori, fomentant la participació dels joves, la convivència, la inclusió i treballant activament per evitar l'exclusió.

En aquest sentit el treball transversal amb els diferents agents socials presents al barri o districte on estan ubicats, com per exemple: Serveis Socials / Centres Educatius / Entitats Juvenils / Entitats veïnals i Entitats de Lleure, faciliten la tasca i contribueixen a assolir millors resultats en el treball amb joves.

A Sabadell hi ha quatre espais joves ubicats a Can Rull, Can Puiggener, Torre Romeu i Creu Barberà, i pretenen ser l'equipament descentralitzat en l'àmbit de joventut en els diferents districtes on el servei és present.

Els seus programes inclouen estratègies globals per fer front als diversos reptes dels joves actuals, com per exemple: tallers d'aprenentatge, cursos d'Informàtica, accés a la xarxa d'Internet, serveis de recerca de feina: com realitzar currículums, actituds davant una entrevista..., oci participatiu, reforç i suport escolar, orientació sexual, drogues...Totes aquestes activitats es publiquen mensualment a través de l'Agenda Jove que es distribueix per tots els espais joves i entitats juvenils de la ciutat.

8.7. El jovent, agents de la convivència des de la proximitat

La gent jove és agent imprescindible per la convivència i la cohesió social en els seus entorns més immediats, els barris on hi desenvolupen una part important de la seva activitat social, lúdica o de lleure i on s'interrelacionen amb la comunitat.

En aquest sentit, treballar la informació i l'assessorament al jovent és fonamental per la seva emancipació, però treballar en la seva implicació en la comunitat més propera és fonamental per desenvolupar una ciutadania compromesa amb la ciutat i futurs agents de la convivència i de la defensa dels valors de la democràcia. Per treballar aquesta implicació es convocarien reunions amb entitats juvenils, usuaris/es dels espais joves, etc., amb l'objectiu de fer-los/les participants i escollir representants per liderar el col·lectiu juvenil als òrgans de participació municipals (com per exemple, el Consell de Districte).

És en aquest sentit que entenem que la política de joventut d'un Ajuntament ha de contemplar com a prioritaris els programes de joves desenvolupats en el si dels seus entorns més propers, programes que s'adaptin a les necessitats fonamentals de les persones joves del territori i que donen resposta a aquestes necessitats des d'una acció sociocomunitària integral.

8.8. Els PAJ (Programes de participació activa dels joves) al territori

El PAJJ6 fou un programa creat sobre la necessitat detectada per part dels agents educatius del territori del Districte 6è de la ciutat de Sabadell. Hi treballen en xarxa entitats, instituts i tècnics/es municipals amb la intenció de fomentar l'augment de capital social del barri/districte/ciutat, facilitant al jovent les eines i coneixements per a que s'empoderin i dirigeixin el projecte autònomament.

Els àmbits d'actuació d'aquest projecte són:

- Desenvolupament comunitari.
- Participació juvenil diversa, proactiva, inclusiva, justa i crítica.
- Coordinació amb els agents del territori.
- Expressió de la Cultura de carrer.

Actualment a la ciutat està en marxa el PAJ6 (del districte 6è) però és una estratègia d'actuació socioeducativa interessant des de la proximitat al territori i, per tant, des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania ens plantegem ampliar-ho a d'altres districtes de la ciutat.

Per aportar-hi major quantitat de joves i ampliar la xarxa, en definitiva, seria positiu incloure en aquest projecte al jovent del programa Jove: què, véns? i del programa Joves Guia.

Des del projecte també es contempla la formació de les persones joves com a monitors de lleure infantil i juvenil.

És important difondre i fer visible el projecte a través de les xarxes socials i el blog del Pajj-6.

8.9. Programa “Jove: què, véns? Espai de Comunicació i Creació”

El programa per a joves: "Jove: què véns? Espai de Comunicació i Creació" està finançat pel Fons Europeu per a la Integració (FEI). Està dirigit a joves nouvinguts i novungudes que arriben fora de l'edat d'escolarització i que tenen certes mancances a nivell formatiu i social. L'objectiu principal és oferir un espai i estratègies que promoguin i reforcin les habilitats socials i comunicatives dels participants, facilitant així la seva adaptació a la societat d'acollida. Es fan dos tipus d'intervencions: una individual i una altra grupal a nivell socioeducatiu. La intervenció grupal es fa amb grups de 15 joves que es reuneixen setmanalment durant 12 sessions. Les sessions les duen a terme professionals de l'àmbit i es divideixen en dos mòduls: millora de les habilitats socials i elaboració d'un projecte audiovisual. Els productes audiovisuals es presenten en diferents espais i esdeveniments de la ciutat com a eina de visibilització i sensibilització. Durant i després del taller se'ls ofereix seguiment individualitzat per tal d'orientar, derivar, acompanyar i apropar al jovent als recursos normalitzats que ofereix la ciutat. D'aquesta manera el programa s'estableix com a pont cap als recursos, per tal d'evitar l'exclusió social d'aquestes persones facilitant-los informació i eines per la reconstrucció del seu projecte de vida. A més, el programa treballa l'apoderament dels joves i promou les figures dels pre-monitors que esdevenen referents pels nous participants.

Es proposa que els agents socials presents al territori tinguin especial atenció en la detecció i derivació de les noies nouvingudes per tal de promoure i incentivar la participació del col·lectiu jove femení en aquest programa.

8.10. Les estratègies contra l'exclusió dels joves (juvenil). El Programa “Som Primera Generació del Futur”

Amb l'objectiu de fer efectiva la igualtat d'oportunitats dels fills i filles de famílies d'origen estranger (com amb la resta de joves), s'han d'acordar i reforçar, transversalment i territorialment, accions socio-educatives, de formació (lingüística, ocupacional i d'habilitats relacionals) així com estratègies d'acompanyament vers la participació inclusiva (vetllant la de les noies), d'interacció efectiva amb “la joventut autòctona” i de construcció identitària comuna.

8.11. El capital humà dels joves, riquesa que reverteix a la ciutat

En el context actual és una realitat que molts i moltes joves amb titulació superior o formats tècnicament estan sortint a cercar feina o oportunitats a l'estranger. Aquesta realitat és molt enriquidora pels propis joves però genera molt debat sobre el possible empobriment o enriquiment del capital social i cultural de la nostra ciutat i del país, així com si aquesta necessitat condueix a un empobriment econòmic. Per aquesta raó, la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, conjuntament amb Educació, Promoció Econòmica i altres institucions es planteja analitzar a fons el fenomen i estudiar la possibilitat de desenvolupar programes conjunts amb els agents implicats (universitat, empresa i joves) consensuant en quines línies han de dirigir-se les polítiques en aquest àmbit.

CAPÍTOL 9

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 9. Donar a conèixer a la ciutadania els drets i deures que li són propis i els mecanismes de defensa existents. Garantint també l'atenció social i jurídica als ciutadans i ciutadanes víctimes de violència racista, xenòfoba i homòfoba coordinant-ne l'atenció especialitzada des dels recursos necessaris.

ACCIONS 2011-2015

9.1. L'Oficina de Drets Civils

L'Oficina de Drets Civils de l'Ajuntament de Sabadell és un projecte integral que inclou un espai de divulgació dels drets humans i dels drets civils bàsics alhora que l'atenció a les persones víctimes de discriminació per raó d'ètnia, origen, cultura, sexe, gènere, orientació sexual, edat o creença.

En l'àmbit del coneixement dels drets bàsics, la funció principal de l'Oficina és la divulgació d'aquests drets i la sensibilització sobre quan són vulnerats i què fer per evitar-ne la vulneració. En aquest sentit, el fons documental ha de ser complet sobre drets humans i drets civils, acompanyat de diverses publicacions específiques i material temàtic de suport per explicar què és delictes (amenaces, injúries, agressions físiques, motivacions dels actes, denegació de prestació, incitació a l'odi...) i si es dona el cas com actuar judicialment al respecte. Un altre apartat fonamental de la divulgació és la formació interna i externa i la denúncia social.

Finalment, l'Oficina és un punt de referència per a les víctimes de discriminació, les ha de poder informar, assessorar i acompanyar en el procés de restauració dels seus drets fonamentals. En aquest sentit l'Oficina de Drets Civils ha de crear i enfortir el vincle amb la gestió de la Comissió de la Convivència.

9.2. El relat sobre els Drets Civils a Sabadell.

Hem expressat a l'ideari les línies mestres on es fonamenta aquest pla director. La nostra ciutat ha demostrat al llarg dels temps una gran esperit col·lectiu, es va treure de sobre el jou d'una dictadura, simbolitzada en la gran vaga general de febrer de 1976. Al llarg dels més de 30 anys d'ajuntaments democràtics, la nostra ciutat ha destacat sempre per la seva atenció a la defensa de tots els drets humans simbolitzat en el record i homenatge als veïns i veïnes assassinats pel nazisme als camps d'extermini nazis.

El teixit associatiu local, més de 700 entitats diverses, és producte i garantia d'aquest gran civisme. Cal recordar programes com Sabadell, ciutat laboratori de Valors o el Pacte pels Valors de la Convivència aprovat recentment.

En base als antecedents cal desenvolupar a la ciutat un relat compartit sobre els drets civils que ens ajudin a construir una ciutat amb més civilitat, coresponsabilitat i justícia social en temps de crisi.

9.3. Aglutinar digitalment el fons documental de Drets Civils.

Seria interessant de crear un catàleg on hi poguéssim classificar tots els documents interessants relacionats amb la temàtica, llistar-los segons àmbit i punt de localització (Centre d'Atenció a la Dona, Biblioteques, etc..) igual que un catàleg de pàgines webs ben treballat i que poguéssim tenir accessible a la WEB de drets Civils, així com un recull de premsa i documents interessants per mantenir l'actualitat i els avanços en els àmbits de competència de la nova regidoria.

Un servei eficient per a informar-se o preguntar sobre possibles discriminacions, requereix d'un gran nombre de publicacions concretes sobre molts diversos temes. Tanmateix, no es tracta de crear un fons documental professional, (tasca que caldria anar construint a partir d'una biblioteca que fos referent). El que cal, simplement, és que quan una persona entri a l'Oficina de Drets Civils, pugui trobar una gran varietat de documentació sobre drets i denúncies. Uns opuscles senzills i operatius. Disposem d'una gran quantitat de materials específics editats per diversos departaments municipals i entitats locals, per tant, cal recopilar els materials existents i només reproduir els necessaris.

Moltes entitats de la ciutat també fan defensa de diferents drets. Només cal aplegar-ho tot de forma ordenada i afegir alguns documents fonamentals com una edició de la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 i altres posteriors, les lleis fonamentals del nostre país...

9.4. Crear un portal del Drets Civils a Sabadell amb contingut propi i que englobi els diferents portals de la regidoria.

Es crearà un portal de Drets Civils a Sabadell amb contingut propi i que englobi els diferents portals de la Regidoria. Creiem que res serà més eficaç que donar vies de comunicació virtual. Òbviament poder aplegar i reconèixer els diferents webs que han conformat l'actual regidoria suposa una optimització de recursos i alhora una concepció més global i transversal de com entenem avui els drets civils. És a dir, implica un pas, que sense deixar els temes sectorials, de gran relleu als 80-90, aposta per una concepció més genèrica.

A tothom han d'interessar els problemes o drets de les altres persones. En aquest sentit, cal incloure les entitats que ho vulguin. El contingut propi del Portal hauria de tenir una part d'actualitat. A banda, tenim una gran quantitat de materials sobre Drets Humans, molts sense editar i amb els drets de producció corresponents. Són conferències transcrites i ja corregides. Només caldria anar fent lliuraments, prèvia planificació. Totes són de gran actualitat.

9.5. La commemoració dels Dies Internacionals a la ciutat.

Aquest marc ideològic comú a tots els dies europeus o internacionals, no és altre que educar en el concepte de la universalitat de drets i deures, en superar l'actual individualisme i a posar en relleu o en valor que els problemes o drets d'alguns o altres no ens són aliens, són de tothom.

La llarga relació de dies commemoratius es quasi a diari, cal posar ordre, difondre'ls internament i externament a la ciutat en base a un marc ideològic comú.

En una primera etapa caldria:

- Visibilitzar aquestes commemoracions en els panells electrònics, a les publicacions municipals genèriques i a l'entrada del web municipal central.
- Al portal de la regidoria hi haurien de figurar sempre els dies internacionals vigents i els propers amb una breu nota explicativa. Ràdio Sabadell podria fer menció a la data del dia (nosaltres els podem informar prèviament i d'una sola tacada, doncs ja tenim tot el calendari).
- Les dates que la ciutat commemoren fa anys cal posar-les en relleu i englobar-les en aquest concepte universalitzador dels drets civils. El 8 de març no és només per a les dones.

9.6. Promoure el coneixement intern i extern de l'estat dels drets civils i polítics arreu del món.

Potenciar mitjançant les eines a l'abast de l'Oficina de Drets Civils (web, Newsletter, programes d'activitats, punts d'atenció al públic...), la difusió de l'estat en que es troben els drets civils a altres parts del món per tal de conscienciar de la necessitat de solidaritat, denuncia i acció front la vulneració de drets fonamentals de les persones. Aprofitant la commemoració de diades, campanyes de sensibilització, trobades amb entitats o ciutadans... l'ODC farà breus resums de l'estat de la temàtica tractada a la resta del món, reculls de premsa per fer una petita hemeroteca de notícies dels temes més punyents i sectorials.

9.7. El programa foment dels Drets Civils a la ciutat.

L'Oficina de Drets Civils endegarà un programa de foment dels Drets Civils a la ciutat en dues vies inicials. En primer lloc, cal significar el mateix espai de l'Oficina, a banda de tot el que ja ofereix. L'aforament és suficient per a organitzar actes de mitjana assistència, vora 40 persones, aproximadament.

La proposta seria convocar una o dues vegades al mes un acte en relació a dos dels dies internacionals del mes en curs. Aquells que pensem tinguin més pes. Els recursos per a aquests actes poden incloure ponents d'alguna entitat local, passi de documentals o pel·lícules.

En segon lloc, vers a tota la ciutat es desenvoluparà un programa conjuntament amb el teixit associatiu local que podria contemplar, entre d'altres, les següents accions:

- Oferir una xerrada bàsica sobre els Drets Humans, adreçada bàsicament a 2n d'ESO i després per a la resta d'alumnes, Escoles d'Adults i entitats. Coordinar-nos amb Ciutat i Escola.
- Oferir una xerrada bàsica sobre temes a la carta, discriminació de les dones, homofòbia, marginació, joventut, drogues, països en vies de desenvolupament, etc. Disposem de prou persones i entitats locals molt preparades per a aquesta tasca.
- Cicles de cinema als barris. Tot proposant col·laborar a les entitats interessades de cada barri i els responsables territorials, programar un cicle de cinema trimestral que doni la volta a tot Sabadell. Direcció hauria de definir les temàtiques. Potser caldria començar per un cicle de tres pel·lícules bàsiques sobre Drets Humans.
- Presentació de llibres d'assaig d'interès per la temàtica en col·laboració amb les llibreries locals.

Aquest programa s'hauria de treballar en el marc del Consell de Drets Civils i Ciutadania.

9.8. L'espai LGTB a l'Oficina de Drets Civils

L'enfoc d'aquest servei hauria de ser el més ampli possible, tot integrant les discriminacions atàviques per raó de gènere, identitat de gènere i orientació sexual, masclisme, sexisme ... A banda de les vies que ja ofereix l'Oficina de Drets Civils, conjuntament amb les associacions LGTB aquest punt derivaria a les persones usuàries a les possibles entitats específiques: gais positius, immigrants..., oferint informació i assessorament específic des de l'Oficina.

L'Espai LGTB, en el marc de l'Oficina de Drets Civils oferirà formació als tècnics i tècniques municipals i gestionarà tot el programa d'adhesions, activitats del Dia Internacional contra l'homofòbia, accions de sensibilització, etc. Alhora canalitzarà les sol·licituds d'informació i assessorament sobre discriminació per motiu d'orientació sexual.

9.9. L'Agència o Servei d'Afers Religiosos a l'Oficina de Drets Civils

Tal com s'ha comentat a l'apartat de gestió de la diversitat religiosa, l'Oficina de Drets Civils inclourà un espai d'informació i assessorament a les comunitats per qualsevol dubte al voltant de l'exercici del seu dret i alhora l'Oficina atindrà qualsevol indicatiu de discriminació per raó de creença o convicció.

9.10. La comissió de la Convivència.

La Comissió de la Convivència és un instrument ciutadà de seguiment i d'intervenció directe, en els casos d'agressions o discriminacions per raó de xenofòbia, racisme o homofòbia. Aquesta Comissió està formada per l'Ajuntament de Sabadell (hi són presents tots els grups municipals presents al consistori), representants dels cossos de seguretat, el Col·legi d'Advocats, el Síndic de Greuges, representants de diverses entitats cíviques i socials de la ciutat i representants del CCOO, UGT i l'USOC.

La Comissió es reuneix mensualment i analitza els casos policials i judicials que han succeït el darrer mes a la ciutat, alhora que és un espai de reflexió al voltant de temes d'interès per la convivència ciutadana. D'aquesta comissió se n'elaboren les convocatòries, les actes i reculls de premsa de temes relacionats amb la lluita contra la discriminació i en favor de la convivència. La Comissió està amatent a les situacions que vulneren els drets civils de les persones per tal de cercar el posicionament consensuat com a Comissió i fer públiques les postures adoptades.

9.11. La informació, l'atenció jurídica, l'assessorament i el seguiment a les víctimes de violència racista, xenòfoba i homòfoba.

La Comissió de la Convivència també és un òrgan que ofereix informació, atenció jurídica, assessorament i seguiment a les víctimes de la violència racista, xenòfoba i homòfoba a la ciutat. En aquest sentit cal revisar els protocols d'actuació en cas d'agressions de caràcter violent per part de grups organitzats adequant-los a la realitat actual en coordinació amb els agents de seguretat local, autonòmic i estatal, així com amb els agents socials amb qui estem en contacte i cal continuar abordant amb especial atenció les agressions de caràcter discriminatori.

Caldria revisar quins són els i les professionals més adequats per atendre les víctimes, en funció de les característiques del seu quadre personal i social i, si s'escau, valorar la possibilitat d'establir acords amb el Col·legi de Psicòlegs de Catalunya.

La Comissió també dur a terme accions en el seguiment i reorientació dels possibles agressors en casos de violència de caràcter discriminatori.

9.12. La col·laboració i el treball en xarxa. Els conveni amb SOS Racisme i el Col·legi d'Advocats.

Cal continuar en la línia de col·laboració amb el Col·legi d'advocats de Sabadell per aconseguir un seguiment i atenció exhaustiva dels casos pendents en via judicial i els possibles nous que puguin sorgir, concretat a través del conveni vigent. I alhora continuar en la línia de col·laboració i suport amb l'entitat SOS Racisme per abordar, tot compartint informació i accions que vagin encaminades a combatre les actituds discriminatòries. Aquestes dues col·laboracions estan reflectides en convenis de col·laboració mútua.

Caldria activar mecanismes de suport i relació amb la Fiscalia d'Odi i Discriminació de Barcelona, ja sigui a través de la concreció d'un conveni i/o altres actuacions conjuntes.

9.13. Sabadell, ciutat refugi.

Sabadell ha estat sempre i segueix sent una ciutat d'acollida de persones refugiades per motius polítics, d'orientació sexual, de creença, víctimes de violència... En aquest sentit la ciutat reafirma el seu compromís amb aquest projecte formant part de la Xarxa de ciutats acollidores, en col·laboració amb CEAR, la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona. Aquestes persones, que han vist vulnerats els seus drets en els seus països d'origen poden aportar un bagatge personal i ètic que ha d'enriquir el patrimoni de la ciutat.

9.14. El Programa de Retorn Voluntari

El programa de suport al retorn voluntari ofereix informació sobre les condicions i característiques de les diferents opcions per tornar al país d'origen a les persones immigrades que prenen voluntàriament aquesta decisió.

Es fan atencions individuals o grupals segons necessitats de les persones usuàries. En els casos indicats, es fa la derivació al servei corresponent i es fa seguiment del cas per resoldre els dubtes o necessitats que puguin sorgir.

S'emeten informes periòdicament amb l'actualització de les dades sobre el desenvolupament dels programes de retorn així com la seva normativa.

En aquest sentit es tindran en compte els diferents programes que integren la Regidoria per tal de sensibilitzar a les persones que retornen ho facin d'una manera òptima i sense perdre els valors i els aprenentatges assolits en el municipi.

CAPÍTOL 10

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 10. Promoure la pedagogia i la formació en l'àmbit dels drets civils i els valors prioritàriament en el món educatiu i treballar des de la prevenció i ser proactius enlloc de reactius a les realitats i a les necessitats dels nostres conciutadans i conciutadanes.

Accions 2011-2015

10.1. Elaborar un programa únic d'intervenció de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania als centres educatius de la ciutat.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania ofereix actualment als centres educatius, des dels seus diversos àmbits d'actuació, un ventall de programes que inclouen diversos projectes, recursos i estratègies per treballar amb la infància i el jovent els valors de la solidaritat, la responsabilitat, l'emancipació, la igualtat, el respecte... Aquests programes sovint dupliquen esforços, recursos i s'adrecen al mateix públic, oferint un ventall sovint poc coordinat i que tenen impactes petits respecte als molts imputs que reben els infants, joves, pares i mares o professorat.

Per aquesta raó, i amb l'eix vertebrador del Pacte pels Valors de la Convivència a la ciutat i de promoure una ciutadania crítica, coresponsable amb la defensa dels Drets Civils, es replantejarà el programa que actualment s'ofereix als centres educatius i s'elaborarà, coordinadament i conjuntament amb el Departament d'Educació municipal i conjuntament amb el teixit associatiu local, un nou programa únic d'intervenció als centres educatius que promoguin la participació de la joventut i la seva implicació en el desenvolupament dels valors del Pacte pels Valors.

10.2. Racionalitzar i unificar l'oferta de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania al programa Ciutat i Escola.

Per tal de racionalitzar les intervencions que es duen a terme als Centres Educatius de la Ciutat i que es canalitzen a través del programa Ciutat i Escola, es farà un primer anàlisi de tota l'oferta que en aquests moments i durant aquest curs escolar 2011-2012 estaven previstes. El fet que la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania hagi passat a englobar un seguit d'àmbits que abans funcionaven com a regidories pròpies ens facilitarà la transversalitat a l'hora tan d'optimitzar com de programar aquesta oferta.

Sota el fil conductor dels valors, es mirarà de poder oferir un ventall prou ampli de temàtiques que per un cantó abracin tots els àmbits que mencionàvem a unes franges d'edats també extenses, i a la vegada s'evitarà duplicar recursos. Es cercaran aquells centres d'interès específics per cada edat, s'utilitzaran metodologies dinàmiques i participatives i es mirarà d'involucrar al professorat al màxim possible en tot el procés. Es crearà un protocol per tal de fer seguiment i poder veure la repercussió que ha tingut la intervenció.

10.3. Estudiar les estratègies més adequades per treballar la sensibilització amb infants, joves, adults, professors i pares i mares.

De comú acord amb el Departament d'Educació de l'Ajuntament de Sabadell i íntimament relacionat amb tot el programa d'ofertes educatives, es contemplarà la possibilitat de crear productes nous per tal d'arribar a pares i a mares a través de l'escola de pares, així com de donar més coherència a les activitats i fer-les extensibles a professorat.

S'ha d'avançar en el disseny d'accions en base a la metodologia APS (Aprentatge i servei), i incorporar a les mateixes el treball amb les famílies de l'alumnat així com el professorat: que els pares i les mares participin i s'imbueixin de les reflexions entorn els valors que es treballen a cadascuna de les accions de manera discursiva, actitudinal, etc.

En aquest àmbit cal visualitzar els casos d'èxit del jovent en l'àmbit educatiu/formatiu, per demostrar que és possible fer efectiva la igualtat d'oportunitats. Aquesta visibilització podria ser una de les línies de la guia de bones pràctiques del Pacte pels Valors.

10.4. Estudiar la possibilitat de posar en marxa un programa d'empoderament i reconeixement dels delegats i delegades de classe per tal de crear una xarxa d'altaveus en els centres.

De comú acord amb el Departament d'Educació de l'Ajuntament de Sabadell es planteja desenvolupar una prospecció sobre la possibilitat de treballar directament dinamitzant i empoderant els delegats i les delegades de classe dels centres de secundària. Cal analitzar quins centres podrien tenir interès en implicar-se i amb la diagnosi es desenvoluparà l'estratègia a seguir.

Actualment la xarxa de delegats i delegades existeix però no és una xarxa efectiva. Fa uns anys es varen fer esforços per treballar en aquesta línia però no es varen obtenir els resultats esperats.

A través de la metodologia Aprentatge i servei (APS) es proposa mobilitzar un grup referent d'alumnes, en temàtiques concretes, potenciant la xarxa d'altaveus als centres escolars dels programes s'ofereixen des de la Regidoria. Es creu convenient, de comú acord amb la direcció del centre, comptar amb la col·laboració dels tutors dels grups així com dels joves que ja han participat en aquests programes a fi que, des de la seva pròpia vivència donin a conèixer les diferents actuacions als seus companys).

10.5. La coordinació periòdica entre els espais joves i els instituts.

Aquesta coordinació s'està portant a terme en els quatre espais joves de Sabadell: Can Rull amb l'IES Sabadell, Can Puiggener amb l'IES Agustí Serra, Ludojove amb l'IES les Termes i el Ribot i Serra i Torre Romeu amb l'Escola Industrial, l'IES Ferran Casablanques i l'IES Arraona.

És intenció d'aquesta nova etapa mantenir i millorar la relació existent, ampliar-la a d'altres instituts i establir una periodicitat en les coordinacions.

És important potenciar aquesta relació per tal de donar una atenció educativa integral a les persones joves.

10.6. La participació de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania en els Plans Educatius d'Entorn.

Des del programa de Pla Educatiu d'Entorn que lidera el departament Municipal d'Educació s'han replantejat les accions que es duen a terme degut a la nova situació pressupostària. Es proposa seguir treballant en tot allò que sigui possible utilitzant més tota la xarxa d'agents educatius. Per aquesta raó es vol posar especial èmfasi en aquelles qüestions que es puguin treballar des de les diferents regidories municipals. Encara no s'han definit estratègies ni metodologies però aquesta és la línia de treball que es vol dur a terme. Per tal de poder definir-nos com a Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, es farà un anàlisi de la realitat concreta que s'està desenvolupant en cada una de les zones.

És evident que tot el referent als espais joves com agents educatius que són, tot el gruix d'intervencions a territori que s'estan duent a terme, així com tot el treball de mediadores que ja estan treballant a tots els centres educatius, tindrà molt a veure en aquesta estratègia.

10.7. La coeducació, una prioritat compartida.

Entenem que des dels ens locals hem de dedicar esforços i recursos a pensar quin tipus d'educació estan rebent els i les ciutadanes joves de Sabadell. És per aquest motiu que ens proposem elaborar un material coeducatiu per facilitar-lo als Centres Educatius que ho sol·licitin, alhora que ser o esdevenir facilitadors/es de bones pràctiques d'altres municipis en matèria de coeducació.

10.8. L'escola, un espai per aprendre a ser solidaris i solidàries

La solidaritat és el sentiment que ens porta a "sentir-nos un" amb els demés. Especialment, la solidaritat comporta sumar-se a les causes de la resta de la població quan aquestes no es consideren justes, i és quan s'aprofundeix en aquest valor que es pren consciència que no estem sols en aquest món i que el conjunt de les persones que ens envolta és necessari per a la construcció de la nostra pròpia identitat.

Així, educant per la solidaritat s'ensenya a ser persones autònomes, a tenir judici personal i es promou persones independents capaces d'escollir el seu propi projecte personal de vida. A través de l'educació per la solidaritat es pot ensenyar també que les diferències no separen sinó enriqueixen, que la tolerància facilita la comprensió d'altres problemes i ens ajuda a buscar-los solució, que les idees dels altres són tan vàlides com les nostres i que podem ésser un recolzament per als demés així com ells ho poden ser per nosaltres. En definitiva a través d'aquest valor s'aprèn que treballar de fora conjunta, és la forma de caminar amb més seguretat i més lluny.

En aquest sentit, tenint en compte que la infantesa és un període realment intens i ric en possibilitats educatives, aconseguir que des de l'escola es promogui el debat i la reflexió entre l'alumnat per assolir aquesta presa de consciència, és el camí més directe per a que el jovent del futur lluitin per un món en el que les persones puguin viure amb dignitat, en pau i en el que es respectin els drets humans universals.

10.9. L'escola, un espai de rebuig a la violència i la discriminació.

L'escola ha de ser un espai de sensibilització i construcció de l'esperit crític de rebuig a la violència i a la discriminació. En aquest sentit, la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania desenvolupa accions preventives adreçades a persones joves en el marc escolar (escoles, instituts i altres espais formatius i educatius) que treballen a favor de potenciar actituds proactives i de rebuig a la violència, a la discriminació..., com ara el Rap de la Convivència i altres tallers (mediació, resolució de conflictes, habilitats socials).

CAPÍTOL 11

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 11. Promoure l'associacionisme actiu de les persones joves, les dones i les persones nouvingudes afavorint l'articulació d'una xarxa d'interlocutors/es potents que treballin a favor de inclusió, la diversitat, els drets civils i la ciutadania reforçant la societat civil sabadellenca.

ACCIONS 2011-2015

11.1. La diagnosi sobre l'associacionisme i els drets civils

Amb el convenciment que una societat civil rica i consolidada és una garantia de la democràcia i del manteniment dels valors i dels drets civils bàsics, des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania es durà a terme una diagnosi sobre les associacions locals que desenvolupen accions a favor dels valors i dels drets civils i s'analitzarà el seu impacte, la seva programació i el seu àmbit d'actuació per tal de rendibilitzar els recursos i afavorir la creació d'una xarxa ciutadana. Aquesta diagnosi es planteja en format enquesta dins dels òrgans de participació municipals, involucrant de manera participativa a les entitats en el propi anàlisi. En aquest sentit cal, en primer lloc elaborar una base de dades comuna i completa vinculada a la base de dades de Relacions Ciutadanes, la qual ha de tenir un manteniment i verificació de continguts periòdic.

11.2. La participació del jovent, les dones i les persones nouvingudes en els òrgans de participació municipals.

Aquest programa té per objectiu promoure la participació juvenil, les dones i les persones nouvingudes en els òrgans formals de participació de la pròpia regidoria (Consell de Joves, Consell d'Igualtat) i els no formals (Taula de nova ciutadania), i també incentivar la seva participació en els òrgans sectorials i territorials, d'acord als reglaments de funcionament de cadascun d'aquests òrgans. Permet, tanmateix, aprofundir en el treball transversal entre les diferents regidories de l'Ajuntament, posant l'èmfasi en aquells elements comuns i exercir activament la ciutadania activa.

11.3. El servei d'assessorament i de suport en el procés de constitució i consolidació de les entitats juvenils, LGTB, feministes, de les persones nouvingudes i de cooperació de la ciutat.

L'objectiu d'aquest programa és enfortir la xarxa d'entitats de l'àmbit dels drets civils i la ciutadania, per tal que sigui estable i permanent. Cal que aquest recolzament tingui en compte la diversitat i la pluralitat d'associacions i les particularitats de les pròpies associacions i dels seus interlocutors/es (lingüístiques, culturals i participatives).

Des de la Regidoria de Drets civils i Ciutadania acompanyem els nous col·lectius en aquest procés de consolidació amb l'objectiu de generar autonomia i autosuficiència de la pròpia entitat i s'ofereix un servei d'assessoria que s'articularà de manera coordinada amb l'Oficina de Drets Civils i el Servei d'Atenció Jove.

11.4. El Pla de formació de les entitats de l'àmbit que ens pertoca.

Aquest programa té per objectiu aprofundir en la formació de qui lidera i dirigeix les associacions- Aquesta formació es basarà en aspectes relacionats amb la gestió de les pròpies entitats, en la gestió dels projectes i activitats a desenvolupar, així com en les noves tecnologies i d'altres aspectes que millorin la seva inclusió.

Seguint amb la línia del Programa d'assessorament en el procés de constitució i consolidació de les entitats, cal dur a terme un gran esforç per la capacitació bàsica de les persones que formen part de les associacions de nous col·lectius locals. És per això que es desenvolupa al llarg de l'any un programa de formació en eines per la gestió de les entitats o en àmbits específics del tipus d'associacionisme en el qual treballen: cooperació, acollida, igualtat, lleure, inclusió...

Des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania també es farà especial èmfasi en la formació històrica, ideològica i de participació política dels membres de les associacions, compartint anàlisis de temes socials, culturals i polítics entre els membres de les entitats i els tècnics municipals que hi treballen.

La línia de convocatòria de subvencions de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania inclourà indicadors d'avaluació que posin en valor la formació.

11.5. El suport municipal als programes de les entitats.

Amb l'objectiu de reforçar la xarxa social que treballa, conjuntament amb l'administració, en favor de la diversitat, de la interculturalitat, la igualtat, la convivència... es dóna suport als programes d'activitats de les pròpies entitats. D'aquesta manera garantim la seva implicació en la vida social i cultural de la ciutat.

Aquest programa de col·laboració i de suport en les activitats pròpies dels diversos col·lectius s'ha de concretar en els següents objectius:

- L'establiment de convenis de col·laboració on quedin reflectits els compromisos mutus.
- La col·laboració entre associacions que permeti sumar esforços i recursos, per tal d'assolir els objectius comuns.

Caldrà protocolaritzar i establir criteris per tal de racionalitzar l'activisme de la pròpia administració i del teixit associatiu local i aquest procés s'haurà de consensuar amb el propi tercer sector.

En aquest sentit cal tenir en compte quines són les possibilitats reals de suport que l'Ajuntament de Sabadell pot oferir a les programacions de les diverses entitats i alhora incloure en els indicadors d'avaluació dels projectes el valor afegit dels que tenen com a objectiu la formació de vincles entre les diferents associacions.

11.6. Unificar les bases de subvencions de Drets Civils i Ciutadania

Actualment la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania contempla diverses línies de suport a les associacions locals que reforcen aquestes entitats, però que, tenen per objectius comuns la sensibilització (ja sigui en l'àmbit de la cooperació, de la diversitat o de la igualtat) o incentivar la participació juvenil, de les dones i de les persones nouvingudes en la vida associativa local. Per aquesta raó es planteja unificar les bases de subvencions de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania segons dues línies bàsiques:

- A) Els programes de foment dels drets civils i de sensibilització envers els valors del Pacte
- B) Els programes adreçades a fomentar la participació de les persones joves, les dones i les persones nouvingudes.

En aquesta unificació es proposa incloure en els indicadors d'avaluació la valoració positiva de la transversalitat en els projectes subvencionables, com per exemple, la perspectiva de gènere en els projectes de cooperació interanacional.

11.7. Seguir promovent la línia de suport específica i subvencions als projectes de cooperació internacional, avançant en l'avaluació i eficiència de les mateixes.

Altres projectes específics, com els de Cooperació Internacional, requereixen de la seva pròpia idiosincràsia i dels seus propis criteris, per això cal mantenir una convocatòria general de subvencions a projectes de cooperació, la qual està gestionada amb el Consell de Cooperació i Solidaritat.

11.8. Seguir mantenint una línia de suport específica i subvencions als projectes d'acollida de les persones nouvingudes a la nostra ciutat.

El suport a les entitats que formen part del circuit d'acollida a les persones nouvingudes també requereix d'una convocatòria específica que s'ajusti a projectes d'acollida segons la Llei d'Acollida de les persones immigrades o retornades a Catalunya i que respongui a la voluntat de desenvolupar una xarxa integral d'acollida entre l'administració i la societat civil.

11.9. Seguir mantenint una línia de suport específica i subvencions als projectes d'atenció a les persones víctimes de violència.

De la mateixa manera, el programa d'atenció a les persones víctimes de la violència masclista contempla el desenvolupament d'una xarxa ciutadana d'atenció a aquestes persones i, per tant, s'ha de contemplar una línia específica de suport a associacions locals que formen part d'aquesta xarxa i que fan prevenció, atenció, assessorament o inserció a les víctimes.

11.10. Programa de comunicació per donar visibilitat dels projectes de les entitats.

La riquesa de l'acció cívica i social de la societat civil sabadellenca és un valor positiu que cal reforçar amb estratègies de comunicació adequades. En aquest sentit, es planteja treballar en un Pla de Comunicació per visibilitzar els projectes a favor dels valors i dels drets civils que estiguin desenvolupant les entitats locals, ja sigui amb mitjans escrits o digitals.

Anualment, i amb posterioritat a l'aprovació, es proposa fer un acte de presentació pública dels projectes aprovats on les pròpies entitats puguin explicar els seus programes. Alhora també es proposa treballar en col·laboració amb els mitjans de comunicació locals per fer-ne divulgació.

11.11. La participació a través de la xarxa.

La participació ciutadana es pot incentivar a través de la xarxa amb públics que són objecte del nostre àmbit d'actuació, especialment amb el jovent i les persones novingudes. Les dones pateixen mancances importants en aquest àmbit.

Cal tenir en compte les eines digitals alhora de dissenyar estratègies de participació ciutadana en el nostre àmbit. Les xarxes ens poden ser útils per copsar la valoració de determinades polítiques. El foment de la participació real a través de la xarxa requereix uns recursos suficients per garantir la dinamització i moderació de la mateixa. Cal valorar-ne en tot moment la relació inversió / resultat per tal que no es compensi.

11.12. La coordinació interassociativa.

Cal reforçar la coordinació interassociativa per incentivar el treball en xarxa entre les associacions, rendibilitzar els recursos i esforços i sumar l'impacte dels programes que desenvolupa cada associació i que sovint impacten sempre en el mateix públic, ja convençut i militant d'una causa concreta.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania treballarà activament per afavorir la coordinació interassociativa ja sigui per objecte o contingut de les propostes o per afinitat entre els associats, evitant la disgregació i la duplicitat en les accions de la ciutadania.

11.13. La Coordinació amb els Consells de Districte.

Els Consells de Districte són els instruments de participació territorials de referència i per tant, han de contemplar en la seva composició representants dels diversos àmbits que engloben la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania: entitats juvenils, entitats de dones, entitats de persones nouvingudes i entitats de cooperació. En aquest sentit la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania ha de vetllar i promoure que aquestes associacions hi siguin representades. Alhora han de ser l'espai de referència per la difusió dels projectes de la regidoria al territori.

11.14. Fer un Pla de foment de l'associacionisme juvenil a la ciutat.

L'associacionisme juvenil requereix d'una diagnosi i anàlisi per tal d'establir quines estratègies d'actuació es marca l'Ajuntament de Sabadell i la ciutat en aquest sentit. Per aquesta raó, la Regidoria de Drets Civils, conjuntament amb el Consell de Joves de Sabadell i d'altres entitats juvenils, es planteja elaborar un Pla de foment de l'associacionisme juvenil a la ciutat que contempli la participació del jovent des d'una vessant àmplia i inclusiva: entitats de lleure, esportives, culturals, socials, solidàries, cíviques...

11.15. El Consell de Joves de Sabadell

El Consell de Joves de Sabadell és una federació d'entitats juvenils que a banda d'agrupar les inquietuds i reivindicacions de les respectives entitats, ha tingut, i vol tenir també en el futur un paper decisiu en la interlocució del jovent amb l'Ajuntament, en la defensa dels interessos i els anhels de la ciutadania jove. El Consell fomenta els valors com l'equitat, el respecte, la justícia, l'esforç i la necessitat de promoure l'associacionisme i el compromís de les persones joves envers els afers col·lectius expressats en aquesta forma genuïna de ciutadania activa com és la participació associativa. Treballa igualment en els àmbits de la igualtat de gènere i del foment de les polítiques per a l'emancipació juvenil. La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania treballa al costat del Consell de Joves per tal de poder consolidar-lo com a referent i establir conjuntament les línies d'acció de la política de joventut a la ciutat.

11.16. L'Alberg de Sant Oleguer

Equipament municipal situat al Sud de la ciutat i dins el perímetre del complex esportiu de Sant Oleguer: La Bassa, Pistes d'atletisme, futbol, bàsquet, etc. L'Alberg centra la seva activitat en tres àmbits:

- Oferir un equipament per realitzar activitats juvenils, activitats docents, tallers.
- Possibilitat d'allotjar-se en l'alberg, gestió molt semblant a una casa de colònies, oferiment a tota la ciutadania d'un espai diferent a tots els existents a la ciutat.
- També compta amb activitats museístiques amb la recuperació i rehabilitació del Molí de Sant Oleguer.

Cal avançar en l'estudi sobre el valor afegit que l'Alberg de Sant Oleguer ha de sumar a les polítiques de foment de l'associacionisme i del lleure participatiu del jovent de la ciutat. En aquest sentit creiem que cal fer una reflexió profunda i conjunta amb els responsables de l'equipament, les entitats juvenils locals, la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania i algunes institucions supramunicipals com la Generalitat de Catalunya.

11.17. La xarxa entre els equipaments i les entitats juvenils de la ciutat.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania compta a la ciutat amb la següent xarxa d'equipaments juvenils:

- SAJ Vapor Codina
- 4 Espais Joves als diferents centre cívics: Can Rull / Can Puiggener / Ludojove Creu Barberà / Pandora Torre-romeu
- Alberg de Joventut Molí de Sant Oleguer.
- Casal Joves Emprius (c. dels Emprius, 11).
- Casal Joves del Sud (Passeig Comerç, 51).
- Local del c. Comte de Reus / Local cedit a la Federació d'Associacions de Veïns de Sabadell. En són usuàries diverses assemblees de joves.
- Sala al Centre Cívic Can Deu / espai cedit a l'Associació Esportiva Can Deu per realitzar activitats enfocades als joves dijous i divendres de 17h a 21h.

S'ha de treballar la xarxa entre aquests equipaments i les entitats juvenils de la seva àrea d'influència. Es crearia una base de dades amb entitats dels barris i districtes que treballin amb temes de joventut i que vulguin formar part d'aquesta xarxa, així, podrien donar a conèixer les seves propostes i treballs realitzats en l'àmbit d'actuació juvenil de cada districte.

11.18. El Consell de Drets Civils i Ciutadania

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania es proposa constituir un Consell de Drets Civils i Ciutadania que englobarà els que ara formen part dels diferents àmbits d'actuació de la regidoria. Aquest Consell inclourà:

- La Taula d'Entitats d'Igualtat de Gènere
- La Taula d'Entitats de Nova Ciutadania
- La Taula d'Entitats Religioses
- La Taula LGTB
- El Consell de Joves
- El Consell de Cooperació i Solidaritat
- La Comissió de la Convivència

Aquestes taules de treball, en alguns casos, o Consell en d'altres tindran independència organitzativa però donaran compte trimestralment al Consell de Drets Civils de la seva acció. El Consell de Drets Civils també debatrà temes que li són propis.

Tan el Consell com les Taules han d'esdevenir òrgans de debat, seguiment i avaluació del Pla Transversal de Drets Civils i Ciutadania i de les diverses lectures sectorials que s'esdevinguin.

11.18.1. La Taula d'entitats que promou la igualtat de gènere.

El Consell Municipal d'Igualtat Dona-Home s'inclourà al Consell de Drets Civils i Ciutadania i es convertirà en una Taula d'Entitats d'Igualtat de Gènere que tindrà dos objectius bàsics: la reflexió i construcció d'un relat compartit sobre la igualtat de gènere i sobre com defensar els drets adquirits i estendre'ls a la societat i, alhora, coorganitzar els programes i activitats bàsiques de sensibilització a l'entorn de la igualtat i la lluita contra la violència masclista.

11.18.2. La Taula d'Entitats de Nova Ciutadania.

La taula d'entitats de nova ciutadania és un espai no formal de reflexió, informació, debat i coordinació, de la qual formen part totes les associacions de persones nouvingudes i de suport a l'acollida i integració. Aquesta taula es reuneix de manera habitual cada dos mesos i tracta temes d'interès per les pròpies entitats, a iniciativa de les mateixes o bé proposats des del govern municipal, per tal de copsar el sentir d'aquest col·lectiu

A més la Taula d'entitats esdevé un espai de trobada i d'intercanvi amb el conjunt d'entitats de la ciutat.

11.18.3. La Taula de treball de les comunitats religioses presents a la ciutat.

Tal com s'ha explicat en l'apartat de gestió de la diversitat de creences en el marc del Consell de Drets Civils i Ciutadania es posaran en marxa un conjunt de Taules de Treball amb l'objectiu de reflexionar en comú amb la societat civil sabadellenca sobre els temes que pertocquen a aquell àmbit d'actuació. En aquest marc es constituirà una Taula d'Entitats Religioses que participarà en l'actualització del Mapa de Creences i Conviccions de la ciutat i serà l'espai de debat, reflexió i consens de tots els àmbits de gestió de la diversitat religiosa a la ciutat.

11.18.4. La Taula LGTB

Amb el mateix objectiu el Consell de Drets Civils i Ciutadania constituirà una Taula LGTB que serà l'espai de participació de les entitats LGTB locals. Una taula de debat, reflexió i consens en l'àmbit de la gestió de la diversitat d'orientació sexual.

11.18.5. El Consell de Joves

Conjuntament amb el Consell de Joves, des del Consell de Drets Civils s'articularà una taula de debat sobre les polítiques de joventut i els àmbits d'actuació que afecten al jovent, on es convidarà a totes les entitats juvenils de la ciutat.

11.18.6. El Consell de Cooperació i Solidaritat

El Consell de Solidaritat i Cooperació estarà inclòs en el Consell de Drets Civils i Ciutadania mantenint els seus estatuts, àmbits d'actuació i funcionament segons marquen els estatuts corresponents.

11.18.7. La Comissió de la Convivència.

La Comissió de la Convivència també serà un espai de participació inclòs en el Consell de Drets Civils i Ciutadania, s'ha explicat en l'apartat corresponent a l'atenció a les víctimes de violència racista, xenòfoba i homòfoba.

CAPÍTOL 12

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 12. Promoure la creació de vincles amb projectes que desenvolupin estratègies interculturals, interassociatives i intergeneracionals, que facilitin espais de relació, experiències personals i col·lectives de coneixement mutu, on es posi en valor la diversitat i es facilitin instruments per fer front als prejudicis i al rebuig a l'altre.

ACCIONS 2011-2015

12.1. Promoure una xarxa d'entitats intersectorials i interterritorials a favor dels Drets Civils i dels Valors

El Consell de Drets Civils i Ciutadania promourà una xarxa d'entitats intersectorials i interterritorials a favor dels Drets Civils i dels Valors. Aquesta Xarxa Inter podria consensuar quins drets estan essent vulnerats i quines guies d'acció es podrien endegar per pal·liar aquestes vulneracions, treballant plegats per objectius comuns.

En aquest sentit la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania proposarà a totes les regidories municipals la valoració positiva dels projectes que promouen estratègies interculturals, interassociatives i intergeneracionals sensibilitzant el teixit associatiu local del valor afegit que suposen per la ciutat. Alhora es proposa establir una coordinació interterritorial a través dels agents territorials.

12.2. Programa de suport a projectes interculturals.

Una de les línies de treball de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania és el suport a projectes interculturals i la creació de vincles entre els ciutadans i ciutadanes provinents de diferents cultures, per aquesta raó, de manera coordinada amb el Departament de Cultura de l'Ajuntament de Sabadell es promourà el desenvolupament d'una estratègia comuna per tal d'afavorir la visibilitat de la diversitat en les expressions culturals locals i també per afavorir la inclusió de la diversitat en les activitats ciutadanes de màxima transcendència.

12.3. La RECI, Red Española de Ciudades Interculturales

Sabadell forma part de la RECI perquè ha demostrat ésser una ciutat de bones pràctiques enfront les estratègies interculturals que afavoreixen la creació de vincles entre els seus ciutadans i ciutadanes. La participació de la ciutat en la RECI ens permetrà participar d'un espai d'intercanvi d'experiències espanyoles i europees al respecte i també visibilitzar a l'exterior les bones pràctiques locals.

12.4. Construïm ciutadania

En l'acollida de les persones nouvingudes que arriben al municipi es necessari que hi participem tots els agents socials (institucions, entitats i serveis) però també es important motivar la participació dels propis veïns a fi de que esdevinguin des dels propis barris, agents actius de la convivència.

El programa "Construïm ciutadania" incentiva la interrelació dels veïns i veïnes als barris mitjançant l'intercanvi d'experiències migratòries, a fi de que es creïn sinèrgies entre el veïnat que van arribar al barri als anys 60 i els que han arribat durant els darrers anys.

12.5. Suport als lideratges comunitaris

L'objectiu del programa és de donar suport als lideratges naturals de les diferents comunitats de persones nouvingudes, oferir-los recursos per facilitar l'accés a la xarxa associativa del territori i afavorir la interrelació entre els líders i les líders de les comunitats de persones nouvingudes i els de les associacions autòctones. Amb aquesta finalitat el programa ofereix l'acompanyament i la dinamització dels lideratges de les diferents comunitats de persones nouvingudes fent xerrades en temàtiques d'interès comú com: com l'ocupació, l'habitatge i la lluita contra els estereotips.

Es considera important visualitzar les dones líders, ja sigui perquè tenen llocs de responsabilitat en diversos àmbits socials o culturals o com a líders comunitàries.

12.6. Programa de suport a les relacions interassociatives per rendibilitzar els projectes a la ciutat o als països en desenvolupament.

Aquesta línia de treball transversal s'estén a totes les accions de la pròpia Regidoria. La ciutat produeix molts microprojectes els quals són inviables econòmicament, materialment i humanament i el seu impacte es redueix a públics captius i no permeten estendre's més enllà. La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania treballarà activament per afavorir les relacions interassociatives i rendibilitzar els projectes i esforços dels ciutadans i ciutadanes de Sabadell. Aquesta tasca requereix d'un profund coneixement dels interlocutors i interlocutores i dels tècnics i tècniques municipals dels serveis existents, de tot el moviment associatiu local, així com dels seus àmbits d'actuació. Per aquesta raó, proposem una formació específica adreçada a la representació de les entitats i de la ciutadania en referència a la xarxa de serveis i associacions locals així com en estratègies de treball en xarxa.

12.7. Projecte d'horts interurbans cedits a entitats.

Aquests horts, de titularitat municipal i gestionats per la Regidoria de Sostenibilitat i Gestió d'Ecosistemes, estan cedits mitjançant un conveni a diferents entitats de la ciutat, entre les quals destaquen les entitats de nova ciutadania. Són un instrument de cohesió i d'interrelació, tant entre els membres de les pròpies entitats com entre les diferents associacions autòctones i nouvingudes. A més és un exemple actiu de bona pràctica democràtica, ja que s'autorregulen a través d'una junta escollida entre totes

les entitats que hi participen en el projecte. En aquest projecte convivencial d'horts de Can Roqueta hi participen vuit entitats de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania: l'Asociación Boliviana del Vallès, l'Espai de Dones, l'Asociación Latinoamericana de Sabadell, l'Asociación de Uruguayos de Sabadell, l'Associació per la protecció del medi ambient de Balandou, l'Associació Africana de Sabadell, l'Asociación Hispanolatina del Vallès i Drapaires Emaús.

12.8. Iniciar un programa conjunt entre els espais joves i les associacions de Gent Gran per tal de promoure la interrelació entre ambdós col·lectius.

Aquest programa pretén la relació entre els espais joves i els voluntaris que participin en la xarxa d'associacions de Gent Gran de la ciutat, realitzant activitats intergeneracionals que afavoreixin la convivència entre els dos sectors d'edat.

Actualment ja hi ha algunes propostes en aquest sentit com cursos intergeneracionals de botxes, domino, que es duen a terme des de Pla Educatiu de l'Entorn, també activitats com "El Sud Viu l'Esport" al CEIP Espronceda amb un taller de botxes intergeneracional, amb la presència d'un voluntari del col·lectiu de gent gran del barri que explicarà el funcionament del joc al jovent que vinguin a la jornada. Un altre dels àmbits d'actuació podria ser que la joventut ofereixi els seus coneixements a la gent gran que ho necessiti (informàtica, telefonia mòbil, TDT, o d'altres demandes que puguin sorgir).

Els espais joves i entitats com l'Aula de Gent Gran podrien crear un canal de comunicació permanent per veure demandes, propostes, carències dels dos programes així com un llistat permanent de voluntaris amb les seves especialitats. Tan en els espais joves com en el programa Jove, què vens? es proposa promoure vincles entre dones joves i dones grans, amb intercanvi de coneixements, temes d'informàtica i de telefonia mòbil per part de les dones joves i recuperació de la història de les dones de la ciutat i transmissió per part de les dones grans a les joves.

Enguany és l'Any Europeu de l'Intergeneracionalitat i es treballarà un programa en aquest sentit.

12.9. Programa Espai Dona

Programa que ofereix espais relacionals d'aprenentatge socio-formatius adreçat a dones de diferents orígens, amb necessitats específiques i especials. Aquestes dones, sovint reagrupades i sense formació bàsica, tenen dificultats per accedir al món laboral, als recursos normalitzats així com la seva participació en l'espai públic. Per aquesta raó inicialment es tracta de detectar els seus interessos i necessitats concretes, amb l'objectiu d'acompanyar-les en el procés de socialització, empoderar-les, reforçar la seva autonomia i crear espais que permetin el coneixement de l'entorn més proper amb les seves demandes, a la vegada que es posa èmfasi en l'afavoriment de la participació social i la interrelació amb la població autòctona.

Aquest programa es treballa des de la transversalitat i com a programa pont, cap a l'inclusió de les dones en els serveis normalitzats, l'empoderament i la seva visibilització.

12.10. Programa Dona expressa't i participa

És una intervenció grupal i a nivell socioeducatiu, que vol ser una eina per facilitar els processos de canvi social i personal dins de un món canviant. En definitiva, es pretén oferir un espai de confiança i benestar amb estratègies que reforcin la cohesió social a través de l'art i l'intercanvi de recursos personals, identificant i incorporant en el dia a dia millores pràctiques cap a la integració social.

El programa considera específicament la participació de dones amb escasses competències lingüístiques, treballant amb una metodologia que potenciï altres formes de comunicació. Així mateix, el programa genera espais d'interacció entre dones autòctones i nouvingudes amb la voluntat d'enfortir i fer créixer la xarxa social de la ciutat fent visibles les seves creacions en espais de participació comunitària amb perspectiva de gènere.

12.11. Visibilitzar les experiències locals positives que s'emmarquin en aquest objectiu.

La Xarxa Inter s'ha de visibilitzar de manera positiva i proposem que el portal de Drets Civils i Ciutadania inclogui un apartat específic per promoure aquestes bones pràctiques. En aquest sentit s'haurien de visualitzar els casos d'èxit de joves, en l'àmbit educatiu/formatiu, per demostrar que és possible fer efectiva la igualtat d'oportunitats.

CAPÍTOL 13

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 13. Sensibilitzar la ciutadania facilitant instruments per fer front als prejudicis i al rebuig als altres, essent proactius i radicals en el combat contra les percepcions i en el desenvolupament de l'esperit crític en tota la ciutadania.

ACCIONS 2011-2015

13.1. Elaborar un Pla de Sensibilització de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania.

Sensibilització és un terme usat en excés i sovint s'inclouen molts productes sota aquest paraigües. Aquesta evidència desvirtua el sentit inicial de l'objectiu de la sensibilització, que implica facilitar les eines a la ciutadania perquè sigui sensible al tema o valor que volem promoure, és a dir, que sigui capaç d'analitzar de manera crítica qualsevol temàtica i que respongui d'acord als valors que defensem. Els quals s'adeqüen, sens dubte, a un marc ideològic determinat.

En el nostre cas, la sensibilització emmarca les polítiques a favor de la igualtat de gènere (un valor), la diversitat (un altre valor), la solidaritat (també un valor) i les polítiques per sensibilitzar els joves (un col·lectiu) sense especificar en quins valors s'han de sensibilitzar.

En les propostes de sensibilització de les associacions ciutadanes passa una mica el mateix, es confon sovint el contingut amb l'estratègia. Per aquesta raó, la Regidoria durà a terme un diagnòstic dels actuals programes de sensibilització propis i també dels programes de sensibilització que l'Ajuntament adreça al jovent, a les dones, als nouvinguts i nouvingudes o a l'exterior, per tal de definir un Pla de Sensibilització de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, desenvolupat en diversos plans per àmbits d'actuació i establint les prioritats dels temes a abordar per tal de treballar conjuntament dins de l'Ajuntament i amb la ciutadania. Aquesta tasca es desenvoluparà conjuntament des de l'Oficina de Drets Civils i l'àmbit d'associacionisme i participació de la Regidoria amb el Consell de Drets Civils i Ciutadania i haurà de concretar els valors sobre els quals es vol sensibilitzar i incidir prioritàriament.

13.2. El Pla Local de Sensibilització en l'àmbit de cooperació

La sensibilització és l'eina clau que pot conscienciar a la ciutadania i ajudar a comprendre les causes que generen les desigualtats globals existents a partir d'una informació ben elaborada i objectiva que aporti elements de reflexió.

Així, a través de la sensibilització, es pot potenciar una actitud crítica entre la ciutadania respecte els desequilibris existents en les relacions Nord/Sud i el model actual de desenvolupament dels països del Nord i generar així un compromís actiu i una ciutadania implicada en la defensa de la justícia social i dels valors universals.

Per tot això, l'elaboració d'un Pla Local de Sensibilització en l'àmbit de la cooperació, adreçat a la ciutadania en general respon a la necessitat de disposar d'un document que defineixi la política de sensibilització del municipi sobre solidaritat i cooperació al desenvolupament creat de forma consensuada entre l'Ajuntament i el Consell de Solidaritat i Cooperació de la ciutat fomentar un treball en xarxa entre la institució municipal, les entitats i els demés actors locals al voltant d'eixos estratègics prioritaris. Aquest Pla s'inclourà en el Pla de Sensibilització de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania.

13.3. Els programes de sensibilització per la igualtat de gènere.

En l'àmbit de la igualtat de gènere la sensibilització és una prioritat, especialment adreçada a les pròpies dones però també a tota la ciutadania perquè la informació i la consciència individual són els únics instruments que poden transformar els esquemes socials patriarcals que alimenten la dependència d'un sexe sobre l'altre i que justifiquen la desigualtat com a manera de relacionar-se. És en aquest sentit que, per la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, la prevenció i sensibilització sobre la igualtat de gènere entre adolescents i joves són una prioritat.

La Regidoria desenvolupa en aquest sentit una programació extensa, interdepartamental i en col·laboració amb el teixit associatiu local per tal de commemorar el dia 6 de febrer, Dia Mundial contra la Mutilació Genital Femenina, el dia 8 de març, Dia Internacional de la Dona Treballadora, el 25 de novembre, Dia Internacional contra la Violència i el Maltractament de les Dones i el 28 de maig, Dia Internacional d'Acció per la Salut de les Dones.

13.4. Els rumors i prejudicis sobre les persones nouvingudes

Els rumors i els prejudicis són concepcions preconcebudes, sense arguments ni experiència o contrast amb dades respecte als i a les qui són diferents a nosaltres, perquè són de diferent origen, cultura, llengua, creença, edat, sexe, gènere, orientació sexual...

Els rumors i prejudicis sovint provenen del desconeixement i de la por i, actualment, s'estan desenvolupant amb escreix ja que ens permeten trobar un culpable de les situacions adverses que se'ns produeixen.

Les campanyes informatives per lluitar contra aquestes percepcions no acostumen a modificar-les.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania assumeix com a prioritària la lluita contra aquests prejudicis i rumors en tots els seus àmbits i estableix dues estratègies clares per fer-hi front:

1. Tenir les dades objectives que contraresten aquestes percepcions, publicitar-les i fer-ne pedagogia periòdicament. Sumant a la societat civil i a la ciutadania en general en aquesta tasca pedagògica.
2. Promoure programes que desenvolupin vincles personals i que, en base a l'experiència personal, contravinguin aquestes percepcions.

Els rumors i els prejudicis contra els nouvinguts i nouvingudes afavoreixen el racisme i la xenofòbia, per tant, són objecte de les prioritats de la Regidoria, conjuntament amb tota la ciutadania.

13.5. El combat contra els estereotips de gènere.

Els estereotips de gènere són models, valors, comportaments, i actituds definits pel sexe de les persones, sense tenir en compte la seva individualitat. Aquests estereotips acaben definint com ens hem de comportar dones i homes, i esdevenen rols de gènere. S'ha de continuar treballant amb la població jove a tots nivells: formal, informal i no formal, per tal que puguin esdevenir subjectes crítics i que contribueixin a transformar el model existent, el patriarcat, per tal d'elaborar-ne un de nou, on el masclisme no sigui ni acceptat ni tolerat entre la població jove. Només d'aquesta manera, contribuirem a eradicar la xacra de la violència masclista que es dona en les persones joves, que un futur molt proper esdevindran persones adultes.

13.6. Els prejudicis enfront la diversitat sexual.

De la mateixa manera la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania treballarà per combatre els prejudicis enfront la diversitat d'orientacions sexuals, la qual deriva en actituds homòfobes a la societat. En aquest sentit, es desenvolupa un programa ampli d'activitats al voltant del 17 de maig, Dia Mundial contra la Homofòbia i del 28 de juny, Dia del Orgull LGTB, conjuntament amb les associacions locals i amb especial incidència entre els adolescents i joves.

13.7. Els estereotips i prejudicis enfront la diversitat religiosa i la llibertat de consciència.

El desconeixement i la por a creences que no són les pròpies i que s'identifiquen amb esdeveniments polítics o bèl·lics globals, afavoreixen els estereotips o prejudicis enfront algunes opcions religioses i ètiques determinades. Per combatre'ls la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania proposa desenvolupar accions que fomentin el coneixement de la diversitat religiosa i la llibertat de consciència existent al municipi, dels valors en comú dels quals participen aquestes creences i de la seva tasca social a la ciutat.

La Jornada anual de Portes Obertes dels Centres de Culte que té lloc a la tardor té aquest objectiu i afavoreix aquest coneixement mutu i el combat contra la desconfiança. Aquesta Jornada, a la qual participen comunitats de totes les creences i conviccions de la ciutat té com a objectiu prioritari estendre el seu impacte a la comunitat.

13.8. Els estereotips sobre la relació entre joves o persones novingudes i els conflictes de convivència.

Els conflictes són intrínsecs a la convivència entre ciutadans i ciutadanes lliures que comparteixen interessos o concepcions diverses sobre un mateix objecte. Tot i que aquests conflictes es produeixen entre ciutadans i ciutadanes de tots els orígens, cultures, edats, creences... hi ha un prejudici clar que identifica conflictes de convivència amb joves o amb alguns col·lectius novinguts.

Des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania, conjuntament amb les associacions locals es desenvoluparà un programa que combati aquesta percepció, analitzant quins són els prejudicis que s'estenen i com es pot visibilitzar que no corresponen a la realitat. En aquest sentit es treballa conjuntament amb el servei de Mediació Comunitària per tal de fer front als conflictes de convivència des de les tècniques de la mediació sempre que sigui possible.

13.9. Els estereotips sobre els països en desenvolupament o els països que ens són llunyans.

Sovint la imatge dels països estrangers ve estereotipada per desconeixement directe de la realitat que ens envolta i també sovint perquè s'han utilitzat imatges sintètiques i simples per identificar-ne la seva població o la cultura, la història, etc. Per tant, des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania també hem de treballar per tal que la ciutadania pugui analitzar de manera crítica i contrastada la situació dels països que ens són més llunyans, la complexitat de la seva societat, cultura, població...

13.10. Programa "Jo trencó l'etiqueta" per visibilitzar experiències vitals positives.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania planteja posar en marxa el programa "Jo trencó l'etiqueta" en el qual es puguin visibilitzar experiències vitals positives que la ciutadania percebi de manera oposada als prejudicis establerts. Aquest programa s'hauria de poder estendre a través de la Xarxa Inter per tota la ciutat.

13.11. La formació comunitària del personal tècnic municipal per atendre els àmbits que ens pertocuen (formació específica en diversitat cultural, religiosa i sexual, immigració, joventut, igualtat i gènere).

L'Ajuntament de Sabadell, des de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania i en col·laboració amb el departament de Recursos Humans i la Diputació de Barcelona ofereix una oferta específica de formació del personal tècnic del

propi Ajuntament envers els àmbits específics que ens pertocuen, per tal de capacitar aquestes persones per atendre la diversitat existent a la nostra ciutat i per tal de no reproduir estereotips, prejudicis o percepcions negatives. Aquestes ofertes de formació s'emmarquen dins de l'objectiu de sensibilització de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania als diferents professionals per tal d'abordar de manera adequada la realitat del nostre entorn i valorant les respostes més adequades a les necessitats expressades per la ciutadania.

13.12. Les eines de comunicació i elaboració d'un discurs global dins de la Regidoria i al resta de l'Ajuntament.

La comunicació interna, dins de la pròpia Regidoria i en el resta de la institució és un repte real que cal articular des del principi en l'organització de la pròpia Regidoria (el personal tècnic passa de formar part de nuclis de treball molt més petits a un grup nombrós i dispers en el territori), per aquesta raó s'ha d'elaborar una estratègia d'informació i de divulgació dins del propi departament i d'unificació del discurs i de les intervencions per tal de poder contribuir tots a la mateixa finalitat que té la regidoria. La Regidoria ja compta amb un newsletter quinzenal i amb un noticiari setmanal però s'ha d'articular d'altres instruments que permetin la circulació de la informació de manera fluida en tots els sentits.

Per altra part, cal articular també els instruments de comunicació i elaboració de discurs compartit amb el resta de l'organització municipal, rendibilitzant la intranet i els mecanismes ja existents.

13.13. La xarxa 2.0 al servei de la creació de xarxes ciutadanes i de la transversalitat.

En aquest marc, és imprescindible el desenvolupament de les estratègies de comunicació a través de la xarxa i aquest instrument també ens ha de servir per agilitzar la informació transversal, estudiant l'eficàcia de cada mitjà i evitant la saturació d'informació dins de la xarxa per tal que els missatges siguin efectius. És imprescindible restar amatents als canvis tecnològics, assegurar la formació continua del personal i adaptar-ne els instruments propis. També és important la formació 2.0 adreçada a les entitats, adaptant aquesta formació a les característiques de cada col·lectiu.

13.14. El Pla de Comunicació de la regidoria de Drets Civils. La visibilitat dels projectes de la regidoria.

La Regidoria de Drets Civils inclou un conjunt de polítiques molt actives i nombroses per part del propi Ajuntament com també de les altres administracions públiques i del teixit associatiu local. Cal posar en valor els projectes i iniciatives que ja s'estan desenvolupant i per aquesta raó ens cal un Pla de Comunicació de la Regidoria que inclogui els diferents registres que cal contemplar per fer extensiu el nostre missatge o el de l'Ajuntament de Sabadell a tots els ciutadans i ciutadanes sense distinció per motiu d'ètnia, edat, sexe gènere, origen, orientació sexual, creença o limitació física o psíquica.

13.15. Una única base de dades de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania.

La Regidoria de Drets Civils i Ciutadania ha de dur a terme un exercici intern d'organització, catalogació i contrast de les bases de dades existents en els antics programes que inclou actualment el departament. En aquest sentit cal unificar en una única base de dades tots els arxius preexistents mantenint les especificitats necessàries segons els protocols de Protecció de Dades per a arxius sensibles. Aquesta base de dades única inclourà les activitats, entitats, persones, etc.

CAPÍTOL 14

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 14: Consensuar políticament les línies, els criteris i els projectes que es desenvolupin per gestionar la diversitat, preservar la igualtat d'oportunitats i garantir la convivència.

ACCIONS 2011-2015

14.1. Comissió Informativa Especial de Ciutadania

La Comissió Informativa Especial de Ciutadania és un òrgan formal de debat i reflexió política on hi són presents totes les organitzacions polítiques amb representació al consistori. Té com a objectiu debatre i aprovar les línies d'actuació relacionades amb la política d'actuació envers l'acollida i integració de les persones nouvingudes, la cooperació internacional, l'emancipació i la inclusió de la joventut, la igualtat de gènere, l'eradicació de la violència i la gestió de la diversitat per mantenir la convivència a la ciutat.

La Comissió es reuneix de manera habitual el segon dimecres de cada mes, excepte les sessions on hi són convidats experts/es, les quals s'adeqüen a les agendes de tothom.

14.2. Pla Director de Drets Civils i Ciutadania 2011-2015

El Pla Director de Drets Civils és el document que tenim a les mans i ens marca les línies de treball de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania dels propers quatre anys. Té voluntat de ser un document que generi el màxim de consens alhora que ha d'imbuir el dia a dia del treball de tota la Regidoria. És un document marc que estableix les principals directrius polítiques i estratègiques per avançar en l'objectiu final d'aquesta política envers la ciutadania.

El Pla té una vigència de quatre anys i s'ha elaborat de manera interactiva entre tot l'equip humà del departament, en base a l'avaluació dels projectes que ja s'estaven realitzant, la voluntat de posar en valor les experiències positives, una anàlisi de fortaleses i debilitats del nostre treball, alguns debats monogràfics sobre diversos àmbits en els que volíem aprofundir i l'exercici de com implementar les línies prioritàries a desenvolupar segons les directrius polítiques marcades.

14. 3. La coresponsabilitat de les polítiques de Drets Civils amb la ciutat

Els projectes i programes de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania tenen una vessant ideològica molt important, en el marc general dels valors, requereixen de molta pedagogia i coresponsabilitat per poder ésser més efectius en la seva consecució. Per aquesta raó, els projectes i programes de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania necessiten buscar la coresponsabilitat al territori i ésser consensuats amb tots els agents que hi actuen per poder implementar-se de manera més eficient.

Les línies, els criteris i els projectes a desenvolupar per la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania seran exposats i debatuts en els òrgans de participació sectorials i territorials, incloent aquesta funció pedagògica com a prioritària per assolir els objectius de sensibilització i consens que cerca la regidoria.

CAPÍTOL 15

SABADELL PER LA CIUTADANIA ELS DRETS CIVILS EN UNA CIUTAT GRESOL

Pla Director 2011-2015

Objectiu general 15. Aprofundir en el treball en xarxa entre l'administració local i totes les administracions supramunicipals o altres institucions públiques i privades ampliant els termes de col·laboració mútua en tots els aspectes.

Accions 2011-2015

15.1. Convenis de col·laboració amb les administracions supramunicipals.

La ciutat de Sabadell treballa en l'àmbit dels valors i dels Drets Civils en el context del seu entorn geogràfic, mediàtic, legislatiu, econòmic... Per aquesta raó, les polítiques de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania de l'Ajuntament de Sabadell es desenvoluparan, com fins ara, en el marc de la col·laboració i confiança amb les administracions supramunicipals, el Consell Comarcal, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, la Subdelegació del Govern, el Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, el Ministerio de Empleo y Seguridad Social, el Ministerio de Asuntos Exteriores y Cooperación y el Ministerio de Justicia, així com la Unió Europea).

La greu situació econòmica de totes les administracions no ha de revertir en la disminució de recursos en àmbits socials tan sensibles com els que ens ocupen, però sí que revertirà, segur, en la racionalització dels recursos i en una exigència superior envers la responsabilitat d'aquesta inversió social. En aquest sentit, l'Ajuntament de Sabadell treballarà de la mà de les institucions supramunicipals per tal que la ciutat pugui tenir el màxim de suport i surti el màxim de reforçada possible d'aquests anys de crisi.

15.2. La recerca de noves relacions i noves fonts de finançament.

La davallada dels recursos institucionals ens ha d'obligar a esmerçar més esforços en la recerca de noves relacions i de noves fonts de finançament tan de les polítiques de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania com dels projectes de les associacions locals.

En aquest sentit és necessari participar, liderar i/o crear xarxes de ciutats a Catalunya, Espanya i Europa que treballen els Drets Civils i la Ciutadania i en la recerca de noves font de finançament que incloguin el micromecenatge tan per la regidoria de drets civils com per els projectes d'associacions locals.

15.3. La col·laboració amb institucions públiques i privades.

En els àmbits que ens pertocuen són moltes les institucions públiques i privades que hi esmercen esforços, que fan recerca, investigació o accions. És en aquest sentit que la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania ha d'intensificar les relacions amb universitats, fundacions o altres organismes que desenvolupen polítiques del nostre àmbit.

15.4. La participació de la Regidoria de Drets Civils en els organismes supramunicipals.

L'Ajuntament de Sabadell és membre de diversos organismes supramunicipals, en els quals hi participa representant la ciutat o aportant-hi la seva experiència. Cal seguir treballant activament en el si d'aquests organismes (Comissions de la Federació de Municipis de Catalunya, Xarxes Locals de la Diputació de Barcelona, Taules de la Generalitat de Catalunya, comissions de treball del Consell Comarcal del Vallès Occidental...) i fer sentir la veu i la realitat de la ciutat en aquestes reunions.

15.5. La visibilitat i explicació dels projectes que engloba la Regidoria com a exemple a seguir.

És necessari explicar i difondre a tot el país l'experiència del salt qualitatiu que s'està realitzant a Sabadell, per aquesta raó, cal participar en tots els espais que ens permetin explicar amb dades contrastades els programes ja consolidats que s'han desenvolupat els últims anys i l'aposta per donar un salt endavant a partir de la Regidoria de Drets Civils i Ciutadania o de l'experiència de qualsevol dels seus àmbits d'actuació, l'Oficina de Nova Ciutadania, el Consell de Cooperació i Solidaritat, el Centre d'Atenció a la Dona, el Servei d'Atenció Jove o l'Oficina de Drets Civils.

